

skorygowany

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Skonsolidowany raport kwartalny Qsr

1 / 2009

kwartał / rok

(zgodnie z § 82 ust. 2 i § 83 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. - Dz. U. Nr 33, poz. 259)
dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową

za 1 kwartał roku obrotowego 2009 obejmujący okres od 2009-01-01 do 2009-03-31
zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)
w walucie zł
oraz skrócone sprawozdanie finansowe według Ustawy o rachunkowości (Dz.U.02.76.694)
w walucie zł
data przekazania: 2009-05-15

COMARCH SA	
(pełna nazwa emitenta)	
COMARCH	Informatyka (inf)
(skrótowa nazwa emitenta)	(sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie)
31-864	Kraków
(kod pocztowy)	(miejscowość)
Al. Jana Pawła II	39A
(ulica)	(numer)
012 646 10 00	012 646 11 00
(telefon)	(fax)
investor@comarch.pl	www.comarch.pl
(e-mail)	(www)
677-00-65-406	350527377
(NIP)	(REGON)

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	1 kwartał(y) narastająco / 2009 okres od 2009-01-01 do 2009-03-31	1 kwartał(y) narastająco / 2008 okres od 2008-01-01 do 2008-03-31	1 kwartał(y) narastająco / 2009 okres od 2009-01-01 do 2009-03-31	1 kwartał(y) narastająco / 2008 okres od 2009-01-01 do 2009-03-31
dane dotyczące skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego				
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	159 691	110 332	34 720	31 015
II. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-5 913	5 563	-1 286	1 564
III. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	-6 921	195 507	-1 505	54 958
IV. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy	-2 864	165 136	-623	46 420
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	67 582	3 438	14 694	966
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-46 858	165 643	-10 188	46 563
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-18 595	3 929	-4 043	1 104
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	2 129	173 010	463	48 634
IX. Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki	501 885	452 528	106 755	128 348
X. Liczba akcji (w szt.)	7 960 596	7 960 596	7 960 596	7 960 596
XI. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą przypadający na akcjonariuszy Spółki (w zł/EUR)	-0,36	20,75	-0,08	5,83
dane dotyczące skróconego sprawozdania finansowego				
XII. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	88 292	102 827	19 196	28 905
XIII. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2 322	11 169	505	3 140
XIV. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	10 696	10 020	2 326	2 817
XV. Zysk (strata) netto	10 010	10 774	2 176	3 029
XVI. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 882	3 326	844	935
XVII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-19 675	-20 644	-4 278	-5 803
XVIII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-3 749	3 929	-815	1 104
XIX. Przepływy pieniężne netto, razem	-19 542	-13 389	-4 249	-3 764
XX. Kapitał własny	464 855	419 137	98 878	118 877
XXI. Liczba akcji (w szt.)	7 960 596	7 960 596	7 960 596	7 960 596
XXII. Zysk (strata) zanalizowany na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	4,86	3,95	1,06	1,11

Kursy EURO użyte do przeliczania danych finansowych:

-średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres: 01.01.2009-31.03.2009: 4,5994;

-średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres: 01.01.2008-31.03.2008: 3,5574;

Wartość kapitału własnego została przeliczona na euro w oparciu o średni kurs NBP z ostatniego dnia okresu:

31.03.2009 r.: 4,7013;

31.03.2008 r.: 3,5258.

Raport powinien zostać przekazany do Komisji Nadzoru Finansowego, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz agencji informacyjnej zgodnie z przepisami prawa

ZAWARTOŚĆ RAPORTU

Plik	Opis
Qsr_1_2009.pdf	Qsr 1 2009

PODPISY OSÓB REPREZENTUJĄCYCH SPÓŁKĘ			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2009-05-15	Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	
2009-05-15	Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej
Comarch
za okres 01.01.2009-31.03.2009**

COMARCH

**Sprawozdanie sporządzone według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej**

I.	SKONSOLIDOWANY BILANS	- 3 -
II.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	- 4 -
III.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	- 4 -
IV.	SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	- 5 -
V.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	- 6 -
VI.	INFORMACJA DODATKOWA.....	- 7 -
1.	Informacje o strukturze i działalności Grupy	- 7 -
2.	Opis stosowanych zasad rachunkowości	- 9 -
2.1.	Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego	- 12 -
2.2.	Rozpoznawanie przychodów i kosztów	- 19 -
2.3.	Zarządzanie ryzykiem finansowym	- 21 -
2.4.	Informacje dotyczące wielkości śródrocznych	- 23 -
2.5.	Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF	- 23 -
3.	Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	- 26 -
3.1.	Sprawozdawczość wg segmentów za 3 miesiące 2009 roku	- 26 -
3.2.	Rzeczowe aktywa trwałe	- 30 -
3.3.	Wartość firmy	- 30 -
3.4.	Przejęcie jednostek zależnych.....	- 31 -
3.5.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	- 32 -
3.6.	Zapasy	- 33 -
3.7.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	- 34 -
3.8.	Pochodne instrumenty finansowe	- 34 -
3.9.	Należności handlowe oraz pozostałe należności	- 34 -
3.10.	Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	- 35 -
3.11.	Kapitał zakładowy	- 35 -
3.12.	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	- 38 -
3.13.	Kontrakty długoterminowe	- 39 -
3.14.	Kredyty, pożyczki	- 39 -
3.15.	Zobowiązania warunkowe	- 41 -
3.16.	Odroczony podatek dochodowy	- 42 -
3.17.	Zysk na akcję	- 43 -
4.	Noty dodatkowe.....	- 44 -
4.1.	Informacje o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ComArch S.A. oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące	- 44 -
4.2.	Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe	- 45 -
4.3.	Inne wydarzenia I kwartału 2009 roku	- 46 -
4.4.	Zdarzenia po dacie bilansu.....	- 46 -
4.5.	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej.....	- 47 -
4.6.	Stanowisko Zarządu odnośnie zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz	- 47 -
4.7.	Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązanymi zawartych na warunkach innych niż rynkowe - 47 -	- 47 -
4.8.	Informacje o udzielonych przez Spółkę lub podmiot zależny poręczeniach kredytu lub pożyczki lub udzielonych gwarancjach	- 47 -
4.9.	Inne istotne informacje dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta ...	- 48 -
5.	Opis istotnych dokonań i niepowodzeń oraz czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy Grupy Comarch w I kwartale 2009 roku oraz czynników, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału	- 49 -
5.1.	Przychody ze sprzedaży i wynik finansowy	- 49 -
5.2.	Struktura przychodów	- 51 -
5.3.	Portfel zamówień	- 52 -
5.4.	Kurs akcji ComArch S.A.	- 53 -
5.5.	Zdarzenia I kwartału 2009 roku o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch ..	- 53 -
5.6.	Zdarzenia po dacie bilansu o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch	- 54 -
VII.	SKRÓCONE KWARTALNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE COMARCH S.A. ZA I KWARTAŁ 2009 ROKU	- 56 -

I. Skonsolidowany bilans

	Nota	Stan na 31 marca 2009 r.	Stan na 31 grudnia 2008 r.
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	3.2	258 478	257 137
Wartość firmy	3.3	42 697	26 328
Pozostałe wartości niematerialne		102 513	98 666
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		8 170	8 350
Inwestycje w jednostkach zależnych	3.4	-	-
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3.5	1 075	1 252
Inwestycje pozostałe		106	106
Należności długoterminowe		1 790	1 741
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.16	12 478	12 713
		427 307	406 293
Aktywa obrotowe			
Zapasy	3.6	32 944	29 551
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.9	161 450	244 645
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		180	240
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.13	13 772	12 191
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.7	148	129
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.8	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		223 879	219 333
		432 373	506 089
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	3.10	2 865	2 865
AKTYWA RAZEM		862 545	915 247
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki			
Kapitał zakładowy	3.11	7 960	7 960
Pozostałe kapitały		135 563	134 818
Różnice kursowe		12 704	4 894
Zysk netto za okres bieżący		(2 864)	199 126
Niepodzielony wynik finansowy		348 522	149 396
		501 885	496 194
Udziały mniejszości		20 243	37 980
Kapitał własny razem		522 128	534 174
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	3.14	95 250	94 400
Inne zobowiązania		-	-
Zobowiązania z tyt. odroczonego podatku dochodowego		60 898	59 959
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia		4 218	4 458
		160 366	158 817
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.12	153 067	177 171
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		518	6 111
Zafakturowane przychody dotyczące kontraktów długoterminowych	3.13	7 773	5 730
Kredyty i pożyczki	3.14	8 915	26 794
Zobowiązania finansowe		2 160	97
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia		7 618	6 353
		180 051	222 256
Zobowiązania razem		340 417	381 073
PASYWA RAZEM		862 545	915 247

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	3 miesiące 2009	3 miesiące 2008
Przychody ze sprzedaży		159 691	110 332
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów		(138 665)	(85 738)
Zysk brutto na sprzedaży		21 026	24 594
Pozostałe przychody operacyjne		1 526	431
Koszty sprzedaży i marketingu		(18 415)	(10 381)
Koszty ogólnego zarządu		(9 166)	(8 410)
Pozostałe koszty operacyjne		(884)	(671)
Zysk operacyjny		(5 913)	5 563
Koszty finansowe - netto		(984)	189 944
Udział w zyskach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych		(24)	-
Zysk przed opodatkowaniem		(6 921)	195 507
Podatek dochodowy		1 853	(30 697)
Zysk netto za okres		(5 068)	164 810
W tym:			
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki		(2 864)	165 136
Zysk netto przypadający na udziałowców mniejszościowych		(2 204)	(326)
		(5 068)	164 810
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Spółki za okres (wyrażony w PLN na jedną akcję)			
– podstawowy	3.17	(0,36)	20,75
– rozwodniony	3.17	(0,36)	20,75

III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	3 miesiące 2009	3 miesiące 2008
Zysk netto za okres	(5 068)	164 810
Pozostałe dochody całkowite		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	12 704	(361)
Razem pozostałe dochody całkowite	12 704	(361)
Suma dochodów całkowitych za okres	7 636	164 449
przypadający na akcjonariuszy Spółki	6 818	164 449
przypadający na udziałowców mniejszościowych	818	-

IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy Spółki					Udziały mniejszości	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Wynik netto za okres	Niepodzielony wynik finansowy		
Stan na 1 stycznia 2008 r.	7 960	128 875	321	42 770	106 626	14 228	300 780
Przeniesienie wyniku za rok 2007	-	-	-	(42 770)	42 770	-	-
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	5 943	-	-	-	-	5 943
Kapitał z przejęcia spółki SoftM Software und Beratung AG	-	-	-	-	-	21 554	21 554
Podwyższenie kapitału	-	-	-	-	-	102	102
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	4 573	-	-	-	4 573
<i>Zysk za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	199 126	-	2 096	201 222
Suma przychodów ujętych w kapitałach (1+2)	-	-	4 573	199 126	-	2 096	205 795
Stan na 31 grudnia 2008 r.	7 960	134 818	4 894	199 126	149 396	37 980	534 174
Stan na 1 stycznia 2009 r.	7 960	134 818	4 894	199 126	149 396	37 980	534 174
Przeniesienie wyniku za rok 2008	-	-	-	(199 126)	199 126	(15 533)	(15 533)
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	745	-	-	-	-	745
Podwyższenie kapitału	-	-	-	-	-	-	-
<i>Nabycie dodatkowych akcji⁽¹⁾</i>	-	-	7 810	-	-	-	7 810
<i>Różnice kursowe⁽²⁾</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>Zysk za okres⁽³⁾</i>	-	-	-	(2 864)	-	(2 204)	(5 068)
Suma przychodów ujętych w kapitałach (1+3)	-	-	7 810	(2 864)	-	(2 204)	2 742
Stan na 31 marca 2009 r.	7 960	135 563	12 704	(2 864)	348 522	20 243	522 128

V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	3 miesiące 2009	3 miesiące 2008
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	(5 068)	164 810
Korekty razem	78 064	(159 374)
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	24	-
Amortyzacja	9 159	4 594
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	4 302	(880)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 545	1 383
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	235	(189 784)
Zmiana stanu zapasów	(3 247)	9 527
Zmiana stanu należności	29 203	46 140
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	36 402	(31 880)
Inne korekty	441	1 526
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	72 996	5 436
Zapłacony podatek dochodowy	(5 414)	(1 998)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	67 582	3 438
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie jednostki stowarzyszonej	-	-
Nabycie aktywów jednostki zależnej	(32 980)	-
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(10 086)	(25 644)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	25
Nabycie wartości niematerialnych	(2 153)	(695)
Nabycie dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	-	(7 000)
Wpływy ze sprzedaży dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	-	-
Udzielone pożyczki długoterminowe	(1 632)	(500)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych	-	199 449
Odsetki	630	-
Inne wpływy z aktywów finansowych	181	8
Inne wpływy inwestycyjne	-	-
Inne wydatki inwestycyjne	(818)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(46 858)	165 643
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpłata z tytułu emisji kapitału	-	-
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	-	5 825
Splata kredytów i pożyczek	(21 759)	(590)
Odsetki	(1 421)	(1 307)
Inne wpływy finansowe	4 585	1
Środki pieniężne netto wykorzystane w/pochodzące z działalności finansowej	(18 595)	3 929
Zmiana środków pieniężnych netto	2 129	173 010
Środki pieniężne na początek okresu	217 409	66 362
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	3 551	(59)
Środki pieniężne na koniec okresu	223 089	239 313
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	1 360	9 972

VI. Informacja dodatkowa

1. Informacje o strukturze i działalności Grupy

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A, jest działalność wytwórcza, handlowa i usługowa w zakresie informatyki i telekomunikacji - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla ComArch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka ComArch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiągniętych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki ComArch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

1.1 Struktura organizacyjna Grupy Comarch

W dniu 31 marca 2009 r. w skład Grupy Comarch wchodziły następujące podmioty (w nawiasach udział głosów przypadający na ComArch S.A., chyba że wskazano inaczej):

- ComArch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce,
- ComArch Software AG z siedzibą w Dreźnie w Niemczech (100,00 %),
 - ComArch Software S.A.R.L. z siedzibą w Lille we Francji (100,00 % zależna od ComArch Software AG),
 - ComArch R&D S.A.R.L. z siedzibą w Montbonnot-Saint-Martin we Francji (70,00 % zależna od ComArch Software AG),
 - SoftM Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium w Niemczech (80,89 % zależna od ComArch Software AG),
 - SoftM Solutions GmbH z siedzibą w Monachium w Niemczech (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - SoftM Software und Beratung Münster GmbH z siedzibą w Münster w Niemczech (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - Schilling Software GmbH z siedzibą w Bremen w Niemczech (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - SoftM Systemintegration GmbH z siedzibą w Monachium w Niemczech (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - SoftM Semiramis GmbH & Co. KG z siedzibą w Hanowerze w Niemczech (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - SoftM Software und Beratung GmbH z siedzibą w Wiedniu w Austrii (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - SoftM Solutions GmbH z siedzibą w Kirchbichl w Austrii (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - SoftM Software und Beratung Schweiz AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - SoftM France S.A.R.L. z siedzibą w Oberhausbergen we Francji (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - Solitas Informatik AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - SoftM Czech Republic s.r.o. z siedzibą w Pilsen w Czechach (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - SoftM Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu w Polsce (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
- ComArch, Inc. z siedzibą w Chicago w Stanach Zjednoczonych Ameryki (100,00 %),
 - ComArch Panama, Inc. z siedzibą w Bella Vista-Panama w Panamie (100,00 % zależna od ComArch, Inc.),
- ComArch Middle East FZ-LCC z siedzibą w Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (100,00 %),
- ComArch LLC z siedzibą w Kijowie na Ukrainie (100,00 %),
- OOO ComArch z siedzibą w Moskwie w Rosji (100,00 %),
- UAB ComArch z siedzibą w Wilnie na Litwie (100,00 %),
- ComArch s.r.o. z siedzibą w Bratysławie na Słowacji (100,00 %),

- CA Services S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (99,90 %),
- ComArch Management Spółka z o. o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 %),
- ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie w Polsce (CCF FIZ) (ComArch S.A. posiada 100,00 % wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych),
 - ComArch Management Spółka z o. o. Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce (33,54 % głosów przypada na ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty; 4,76 % głosów przypada na ComArch S.A.; 61,70 % głosów przypada na akcje nabyte przez ComArch Management Spółka z o. o. SK-A celem umorzenia),
 - Bonus Development Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce (98,25 % głosów przypada na ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty),
 - iMed24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty),
 - iFIN24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty),
 - iReward24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty),
 - Infrastruktura24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty),
 - Bonus Management Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce (97,59 % głosów przypada na ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty),
- MKS Cracovia SSA z siedzibą w Krakowie w Polsce (49,15 %).

Ponadto jednostkami stowarzyszonymi z jednostką dominującą są:

- poprzez spółkę SoftM Software und Beratung AG:
 - d.velop (Schweiz) AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii (49,00 % głosów przypada na SoftM Software und Beratung AG),
 - KEK Anwendungssysteme GmbH z siedzibą w Monachium w Niemczech (30,00 % głosów przypada na SoftM Software und Beratung AG),
- poprzez ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty:
 - Sodigital Spółka z o.o. (30,72 % głosów przypada na ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty).

Spółki stowarzyszone nie są konsolidowane. Udziały w nich są wyceniane metodą praw własności.

1.2 Zmiany w strukturze organizacyjnej w I kwartale 2009 roku

Ogłoszone 22 grudnia 2008 roku wezwanie na sprzedaż akcji spółki SoftM Software und Beratung AG zostało zakończone 02 lutego 2009 roku. W wyniku rozliczenia w dniu 9 lutego 2009 powyższego wezwania ComArch Software AG nabył 1 991 777 akcji spółki po cenie 3,45 EURO za jedną akcję, za łączną cenę 6 871 630,65 EURO. Po rozliczeniu wezwania, wg stanu na dzień sporządzenia raportu, ComArch Software AG jest posiadaczem 5 241 777 akcji spółki SoftM Software und Beratung AG, które stanowią 80,89 % w jej kapitale zakładowym. Akcje te uprawniają do 5 241 777 głosów, tj. 80,89 % na walnym zgromadzeniu spółki.

1.3 Zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

W II kwartale 2009 roku została zarejestrowana spółka iCDN24 SA, która będzie prowadzić projekt informatyczny związany z usługami finansowymi i księgowymi.

1.4 Skutki zmian w strukturze Grupy Comarch w wyniku przejęcia Grupy SoftM

W wyniku przejęcia Grupy SoftM w skład Grupy Comarch weszło 13 nowych spółek. Spółki te prowadzą działalność na rynku IT głównie w Niemczech, Austrii i Szwajcarii, oferując swoje produkty i usługi w trzech segmentach biznesowych: ERP, finanse oraz integracja systemów dla średnich przedsiębiorstw. Działalność ich nie odbiega charakterem od podstawowej działalności Grupy Comarch i jest zaliczana do segmentu IT. Dzięki przejęciu Grupy SoftM Grupa Comarch uzyskała możliwość dynamicznego wzrostu i wzmocnienia pozycji rynkowej w regionie DACH (Niemcy, Austria i Szwajcaria). Oferta produktowa Grupy Comarch dla sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MSP), która dotychczas skupiała się głównie na małych klientach (do 50 pracowników), zostanie rozbudowana o oprogramowanie dedykowane dla średnich przedsiębiorstw (od 50 do ponad 2000 pracowników). W wyniku przejęcia Grupa Comarch uzyskała dostęp do wysoko wykwalifikowanych zasobów ludzkich w Niemczech, co ułatwi realizację dotychczasowej strategii ekspansji na rynkach Europy zachodniej.

1.5 Struktura działania Grupy Comarch

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca: podmiot dominujący pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je, spółki ComArch Software AG, ComArch Software S.A.R.L., ComArch R&D S.A.R.L., ComArch, Inc., ComArch Panama, Inc., ComArch Middle East FZ-LCC, ComArch LLC, OOO ComArch, UAB ComArch pozyskują kontrakty na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części. Planowane jest ograniczenie działalności spółki ComArch s.r.o. CA Services S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby spółek Grupy oraz realizowanych przez Comarch kontraktów, a także świadczenia usług outsourcingowych i pozostałych informatycznych na rzecz ComArch S.A. oraz kontrahenta zagranicznego. ComArch Management Sp. z o.o., ComArch Management Sp. z o.o. SKA oraz Bonus Management Sp. z o.o. SKA prowadzą działalność inwestycyjną związaną z informatyką. ComArch Corporate Finance FIZ prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie nowych technologii i usług nie będących przedmiotem podstawowej działalności ComArch S.A. Głównym przedmiotem działalności Bonus Development Sp. z o.o. SKA jest działalność związana z zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch. iMed24 S.A. prowadzi projekt informatyczny związany z telemedycyną (zarządzanie rekordami medycznymi pacjentów w formie elektronicznej (EHR - Electronic Health Record). iFIN24 S.A. prowadzi projekt informatyczny związany z usługami finansowymi. iReward24 S.A. prowadzi działalność polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Infrastruktura24 S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług Data Center dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Spółka SoftM Software und Beratung AG jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania (zwłaszcza klasy ERP) oraz integratorem systemów informatycznych. Pozostałe spółki Grupy SoftM, tj. SoftM Solutions GmbH z siedzibą w Monachium, SoftM Software und Beratung Münster GmbH z siedzibą w Monachium, Schilling Software GmbH z siedzibą w Bremen, SoftM Systemintegration GmbH z siedzibą w Monachium, SoftM Semiramis GmbH & Co. KG z siedzibą w Hanowerze, SoftM Software und Beratung GmbH z siedzibą w Wiedniu, SoftM Solutions GmbH z siedzibą w Kirchbichl, SoftM Software und Beratung Schweiz AG z siedzibą w Buchs, SoftM France S.A.R.L. z siedzibą w Oberhausbergen, Solitas Informatik AG z siedzibą w Buchs, SoftM Czech Republic s.r.o. z siedzibą w Pilsen, SoftM Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu prowadzą działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki SoftM Software und Beratung AG. MKS Cracovia SSA jest sportową spółką akcyjną.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 3 miesiące 2009 roku zostało przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz interpretacjami opublikowanymi przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu

historycznego za wyjątkiem tych pozycji, które zgodnie z niniejszymi zasadami są wyceniane w inny sposób.

Sporządzenie sprawozdania wg MSSF wymaga dokonania szeregu szacunków i zastosowania własnego osądu. W punkcie 2.3.2 zostały zaprezentowane te obszary sprawozdania finansowego, które wymagają znaczących szacunków lub w stosunku do których wymagana jest znacząca doza osądu.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Comarch w dającej się przewidzieć przyszłości. Według Zarządu Spółki nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Grupa Comarch sporządza rachunek zysków i strat w wersji kalkulacyjnej, natomiast rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 3 miesiące 2009 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział ComArch S.A. w kapitale zakładowym
ComArch S.A.	jednostka dominująca	pełna	
ComArch Software AG	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch Software S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu ComArch Software AG
ComArch R&D S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	70,00 % w posiadaniu ComArch Software AG
ComArch, Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch Panama, Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu ComArch, Inc.
ComArch Middle East FZ-LCC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch LLC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
OOO ComArch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
UAB ComArch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch s.r.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
CA Services S.A.	jednostka zależna	pełna	99,90 %
ComArch Management Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	jednostka zależna	pełna	100,00 % ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych 33,54 % w posiadaniu ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
ComArch Management Sp. z o.o. SKA	jednostka zależna	pełna	4,76 % w posiadaniu ComArch S.A., 61,70 % akcji nabytych w celu umorzenia przez ComArch Management Sp. z o.o. SKA
Bonus Development Sp. z o.o. SKA	jednostka zależna	pełna	99,12 % w posiadaniu ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty
iMED24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty

iFIN24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty
iReward24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty
Infrastruktura24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty
Bonus Management Sp. z o.o. SKA	jednostka zależna	pełna	98,78 % w posiadaniu ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty
MKS Cracovia SSA*	jednostka zależna	pełna	49,15 %
SoftM Software und Beratung AG	jednostka zależna	pełna	80,89 %
SoftM Solutions GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
SoftM Software und Beratung Münster	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
Schilling Software GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
SoftM Systemintegration GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
SoftM Semiramis GmbH & Co. KG	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
SoftM Software und Beratung GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
SoftM Solutions GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
SoftM Software und Beratung Schweiz AG	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
SoftM France S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
Solitas Informatik AG	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
SoftM Czech Republic s.r.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
SoftM Polska Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG

*) Spółka MKS Cracovia SSA jest spółką zależną od ComArch S.A. na podstawie MSR 27 pkt 13d.

2.1. Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

2.1.1 Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Zgodnie z MSSF 8, Grupa Kapitałowa Comarch prowadzi sprawozdawczość według segmentów operacyjnych. Segmenty zostały wyznaczone w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający Grupą monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępna jest oddzielna informacja finansowa i zarządcza, regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniając działalność Grupy.

Segment operacyjny to grupa aktywów i działalności zaangażowanych w dostarczanie produktów i usług, które podlegają ryzykom i zwrotom z poniesionych nakładów inwestycyjnych innym niż pozostałe segmenty branżowe. Segment geograficzny dostarcza produkty lub usługi w pewnym środowisku gospodarczym, które podlega ryzykom i zwrotom innym niż w przypadku segmentów funkcjonujących w innych środowiskach gospodarczych. Jako segment podstawowy Grupa wybrała raportowanie wg segmentów branżowych. Do podstawowych segmentów należą segment informatyczny, sportowy i internetowy. Ze względu na specyfikę działalności segment informatyczny prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH oraz rynku polskiego wraz z pozostałymi rynkami.

Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności: sprzedaż systemów informatycznych (określaną dalej jako „Segment IT”), działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA, działalność w zakresie gospodarczego wykorzystania Internetu (określaną dalej jako „Segment Internet”) oraz działalność związaną z zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch (ten rodzaj działalności wykonywany jest aktualnie w niewielkim zakresie stąd nie został wyodrębniony jako kolejny segment działalności). Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT.

2.1.2 Konsolidacja

a) Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu, do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

b) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50 % ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje

początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje określoną w dniu nabycia wartość firmy.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba, że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych (PLN), która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji jednostki dominującej.

b) Transakcje i salda wyrażone w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej w korespondencji z rachunkiem zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z wyceny w wartości godziwej.

c) Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy (z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji), których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- (i) aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na ten dzień bilansowy,
- (ii) przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich (chyba, że kurs średni nie stanowi zadowalającego przybliżenia skumulowanego wpływu kursów z dni transakcji – w takim wypadku przychody i koszty przelicza się według kursów z dni transakcji), a wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach zagranicznych oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmuje się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostki zagranicznej, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej oraz przelicza według kursu zamknięcia.

2.1.4 Inwestycje

a) Aktywa i zobowiązania finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Zarząd. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia. Tego typu instrumenty są wykazywane osobno w bilansie w pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”. Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub ich realizacji oczekuje się w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności zalicza się do wykazywanych w bilansie należności handlowych i usług oraz pozostałych należności.

c) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd Grupy zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to nie zaliczone do instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo nie zaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami wykazywanymi w rachunku zysków i strat, wykazuje się po początkowym ujęciu według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej. Zrealizowane i nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi w korespondencji z w rachunkiem zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat, w okresie, w którym powstały. Nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej niepieniężnych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” ujmuje się w kapitale własnym. W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” lub utraty przez nie wartości, łączne dotychczasowe korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat jako zyski i straty na inwestycyjnych

papierach wartościowych.

Wartość godziwa inwestycji notowanych wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nie notowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz powszechnie uznane za poprawne modele wyceny instrumentów pochodnych, oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły na wartości. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży”, przy ustalaniu, czy papiery wartościowe utraciły na wartości bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego papieru wartościowego poniżej jego kosztu. Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszona o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat z tytułu instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

2.1.5 Aktywa trwałe

a) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne ujmowane są w ewidencji według cen nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych metodą liniową. Przyjęto następujące stawki amortyzacyjne:

- oprogramowanie komputerowe 30 %,
- licencje 30 %,
- prawa autorskie 30 %,
- pozostałe prawa 10 - 20 %.

Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają oszacowanemu okresowi użytkowania wartości niematerialnych. W przypadku wartości niematerialnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i dlatego nie jest amortyzowane. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym spółki MKS Cracovia SSA nie podlegają amortyzacji, gdyż posiadają nieokreślony okres użytkowania, z uwagi na fakt, iż Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, o których zależałoby przedłużenie tego prawa.

Wieczyste użytkowanie w Polsce traktowane jest jako synonim własności a nie dzierżawy, po zakończeniu której użytkownik oddaje grunt. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela MKS Cracovia SSA czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportowa w tym MKS Cracovia SSA m.in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej,
- umorzenie podatku od nieruchomości,
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste.

Wartości niematerialne i prawne nabyte w wyniku przejęcia Grupy SoftM obejmują prawa majątkowe do oprogramowania: SoftM Semiramis, SoftM SharkNex, SoftM Suite ERP, SoftM Suite Financials, Schilling, DKS, Infostore. Powyższe wartości niematerialne i prawne są ujęte w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Oszacowania wartości godziwej dokonano na dzień przejęcia w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne dla

poszczególnych linii produktów SoftM bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2008, budżecie Grupy SoftM na rok 2009 oraz prognozach na lata 2010-2013, oraz na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych i prawnych nabytych w wyniku przejęcia Grupy SoftM metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy.

b) Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujmuje się w ramach inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Wartość firmy jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu ewentualnej utraty wartości. Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

c) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe

Wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Szczegółowe zasady amortyzowania środków trwałych przyjętych przez Grupę są następujące:

Środki amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odpowiadających oszacowanym okresom użytkowania. W szczególności stawki amortyzacyjne wynoszą: 2,5 % (dla gr. I), 30 % (dla gr. IV) i 20 % (dla gr. VII i VIII). W przypadku środków trwałych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Grupa stosuje zasadę, że odsetki od kredytu inwestycyjnego w okresie realizacji inwestycji aktywowane są w pozycji środki trwałe w budowie. Odsetki od kredytu inwestycyjnego po przyjęciu środka trwałego sfinansowanego kredytem obciążają wynik roku w pozycji koszty finansowe.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych

Ulepszenia w obcych środkach trwałych wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

d) Leasing

Grupa użytkuje na zasadach leasingu samochody oraz sprzęt komputerowy. Ponieważ na mocy zawartych umów nastąpiło zasadniczo przeniesienie całego ryzyka i korzyści wynikających z tytułu posiadania przedmiotu leasingu, ujęte są one w księgach na zasadach leasingu finansowego. Wprowadzone zostały do ksiąg jako aktywa i zobowiązania w kwotach równych wartości minimalnych opłat leasingowych ustalonych na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenia niespłaconego salda zobowiązań. Część odsetkowa kosztów finansowych obciąża rachunek wyników przez okres trwania leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda. Środki użytkowane na zasadach leasingu podlegają amortyzacji przez krótszy z okresów: okres umowy lub użytkowania.

e) Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Dotyczą prawa wieczystego użytkowania gruntów przez jednostkę dominującą ComArch S.A. Posiada ono określony okres użytkowania i dlatego podlega amortyzacji. Okres amortyzowania ustalono na 85 lat, czyli że amortyzowane jest według stawki 1,2 %.

W pozycji tej wykazywane są również długoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów.

f) Utrata wartości aktywów

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

2.1.6 Aktywa obrotowe

a) Zapasy, produkty w toku oraz towary

Wykazywana w sprawozdaniu produkcja w toku dotyczy wytwarzanego przez Grupę i przeznaczonego do wielokrotnej sprzedaży oprogramowania. Produkcja w toku jest wyceniana według technicznych bezpośrednich kosztów wytworzenia.

Wytworzone przez Grupę i przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży oprogramowanie użytkowe wyceniane jest w okresie przynoszenia przez nie korzyści ekonomicznych, nie dłuższym niż 36 miesięcy, jakie następują od rozpoczęcia sprzedaży, w wysokości nadwyżki kosztów ich wytworzenia nad przychodami netto uzyskanymi ze sprzedaży tych produktów w ciągu kolejnych 36 miesięcy. Nie odpisane po tym okresie koszty wytworzenia zwiększają pozostałe koszty operacyjne.

W zależności od charakteru wytworzonego oprogramowania i oceny możliwości jego sprzedaży stosuje się zasadę odpisywania w koszt własny poniesionych na jego wytworzenie nakładów w wysokości od 50 % do 100 % zafakturowanej w powyższym okresie sprzedaży z tym, że jako podstawową stosuje się stawkę 50 %. Jeżeli Spółka posiada wcześniej informacje o ograniczeniu możliwości dalszej sprzedaży, niezwłocznie dokonuje odpisu aktualizującego wartość produkcji w toku w wysokości nakładów, w stosunku, do których występuje prawdopodobieństwo nie odzyskania, bądź też dokonuje jednorazowo odpisania całości nierozliczonych nakładów (w zależności od stopnia oceny ryzyka) w ciężar kosztu własnego sprzedaży.

Ewidencja materiałów i towarów prowadzona jest według rzeczywistych cen zakupu. Rozchody wyceniane są według zasady pierwsze przyszło, pierwsze wyszło (FIFO). Materiały i towary wycenione są według rzeczywistych cen zakupu nie wyższych od cen sprzedaży netto.

b) Należności

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a w następnych okresach wg skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu).

Należności w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

W celu urealnienia wartości, należności zostały pomniejszone o odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych. Odpis z tytułu utraty wartości odpowiada różnicy pomiędzy wartością bilansową a wartością bieżącą rzeczywistych przepływów pieniężnych z danego składnika aktywów. Ze względu na specyfikę działalności (występowanie w ograniczonym zakresie należności od tzw. kontrahentów masowych), dokonywanie stosownych odpisów aktualizacyjnych odbywa się drogą szczegółowej identyfikacji należności i oceny zagrożenia wpływu środków pieniężnych wynikających z uwarunkowań umownych i biznesowych.

c) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Kategoria ta obejmuje środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz płynne krótkoterminowe papiery wartościowe.

d) Rozliczenie kontraktów długoterminowych

Koszty związane z kontraktami długoterminowymi ujmuje się w momencie poniesienia. Wynik na kontraktach ustala się według stopnia zaawansowania prac, o ile jest możliwe wiarygodne ustalenie stopnia zaawansowania. Stopień zaawansowania mierzy się w oparciu o wyrażony procentowo stosunek kosztów poniesionych do dnia bilansowego, do łącznych szacowanych kosztów z tytułu kontraktu. Jeżeli prawdopodobne jest, że łączne koszty z tytułu umowy przekroczą łączne przychody, to przewidywaną stratę ujmuje się natychmiast.

Grupa prezentuje w aktywach pozycję „Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych” w przypadku, gdy występuje nadwyżka poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, nad wartością zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów. W przeciwnym przypadku, tj. gdy występuje nadwyżka zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów nad wartością poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, Grupa prezentuje w zobowiązaniach pozycję „Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych”. Ww. nadwyżki są ustalane dla każdego kontraktu osobno i prezentowane rozdzielnie bez saldowania poszczególnych pozycji.

2.1.7 Kapitał własny

Kapitał własny obejmuje między innymi:

a) kapitał zakładowy jednostki dominującej wykazany w wartości nominalnej,

b) pozostałe kapitały utworzone:

- z podziału zysku,
- z nadwyżki sprzedaży akcji ponad wartość nominalną,
- z wyceny opcji menedżerskiej

c) zysk niepodzielony wynikający z korekt z tytułu zmiany zasad rachunkowości oraz z wyników osiągniętych przez Grupę, a nie przeniesionych do pozostałych kapitałów.

2.1.8 Świadczenia pracownicze

a) Świadczenia oparte na akcjach

Grupa prowadzi program wynagrodzeń opartych na akcjach i regulowanych akcjami. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji powiększa koszty. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznaną opcji, z wyłączeniem wpływu ewentualnych niezwiązanych z rynkiem kapitałowym warunków nabywania uprawnień (np. celów do osiągnięcia w zakresie rentowności i wzrostu sprzedaży). Warunki nabywania uprawnień do realizacji uwzględnia się w założeniach co do przewidywanej liczby opcji, które mogą być zrealizowane. Na każdy dzień bilansowy jednostka dominująca weryfikuje swoje oszacowania. Wpływ ewentualnej weryfikacji pierwotnych oszacowań Grupa ujmuje w rachunku zysków i strat, w korespondencji z kapitałem własnym. Uzyskane wpływy z tytułu realizacji opcji, tj. wpływy z tytułu objęcia akcji (pomniejszone o koszty transakcyjne bezpośrednio związane z realizacją) odnosi się na kapitał zakładowy (wartość nominalna) oraz kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

2.1.9 Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

a) Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a na dzień bilansowy w kwocie skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Zobowiązania w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

b) Zobowiązanie finansowe

W momencie początkowego ujęcia zobowiązania finansowe wycenia się w wartości godziwej,

powiększonej, w przypadku składnika zobowiązań niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, jednostka wycenia zobowiązania finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem instrumentów pochodnych, wycenianych wg wartości godziwej. Zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenieniu zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

c) Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na koszty restrukturyzacji, naprawy gwarancyjne oraz roszczenia prawne ujmują się, jeżeli:

- Grupa posiada bieżące prawne lub zwyczajowe zobowiązanie wynikające z przeszłych zdarzeń,
- istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w celu rozliczenia tych zobowiązań konieczne będą wydatki środków Grupy oraz
- wartość ta została oszacowana w sposób wiarygodny.

Rezerwy restrukturyzacyjne obejmują głównie odprawy pracownicze. Rezerw nie ujmują się w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych.

Jeżeli występuje szereg podobnych zobowiązań, prawdopodobieństwo konieczności wydatkowania środków w celu ich rozliczenia określa się dla całej grupy podobnych zobowiązań. Rezerwę ujmują się nawet wówczas, gdy prawdopodobieństwo wydatkowania środków w związku z jedną pozycją zawierającą się w grupie zobowiązań jest niewielkie.

Rezerwy wyceniają się według wartości bieżącej kosztów oszacowanych zgodnie z najlepszą wiedzą przez kierownictwo Spółki, których poniesienie jest niezbędne w celu rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy. Stopa dyskonta zastosowana do ustalenia wartości bieżącej odzwierciedla aktualną ocenę rynkową wartości pieniądza w czasie oraz zwiększenia dotyczące danego zobowiązania.

2.1.10 Odroczonego podatek dochodowy

Jako generalną zasadę przyjmuje się zgodnie z MSR12, iż w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, tworzona jest rezerwa i ustalane aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Różnica pomiędzy stanem zobowiązań i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego wpływa na wynik finansowy, przy czym zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym, odnoszone są również na kapitał własny.

2.2. Rozpoznawanie przychodów i kosztów

Prowadzona przez Grupę Comarch działalność w zdecydowanej większości polega na wytwarzaniu oprogramowania do wielokrotnej sprzedaży oraz na realizacji informatycznych kontraktów integracyjnych. W ramach kontraktów integracyjnych Grupa Comarch oferuje wykonanie systemów informatycznych "pod klucz" składających się z oprogramowania (własnego i obcego) i/lub sprzętu komputerowego i/lub świadczeniu usług takich jak:

- usługi wdrożeniowe,

- usługi instalacyjne,
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny,
- usługi asysty technicznej,
- usługi *customizacji* (dostosowania) oprogramowania,
- inne usługi informatyczne i nieinformatyczne niezbędne do realizacji systemu.

Przy ustalaniu całkowitych przychodów z kontraktu uwzględnia się:

- przychody z oprogramowania własnego (niezależnie od formy, w jakiej oprogramowanie to jest udostępniane, czyli: licencje, prawa majątkowe, itp.),
- przychody z usług, o których mowa w poprzednim akapicie.

Kierownik jednostki może podjąć decyzję o zaliczeniu do całkowitych przychodów z kontraktu szacowanych przychodów, dla których istnieje duże prawdopodobieństwo, że zostaną zrealizowane (np. w trakcie realizacji kontraktu z przyczyn technicznych następuje modyfikacja projektu i istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że zamawiający zaakceptuje modyfikację i wysokość przychodów wynikających z tej modyfikacji).

Dla kontraktów integracyjnych, w ramach których dostarczane jest oprogramowanie autorstwa Grupy Comarch przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży, osobno ujmuje się w księgach przychody i koszty związane z tym oprogramowaniem oraz przychody i koszty związane z pozostałą częścią kontraktu integracyjnego.

Różne kontrakty integracyjne łączy się i ujmuje w księgach razem jako jeden kontrakt, jeżeli:

- umowy są realizowane jednocześnie lub w ciągłej sekwencji czasowej i precyzyjne rozdzielanie kosztów ich realizacji jest niemożliwe lub
- umowy są tak ściśle powiązane ze sobą, że w rzeczywistości są one częścią pojedynczego projektu ze wspólną dla całego projektu marżą zysku.

Przychody z tytułu pozostałych usług (np. usługi serwisowe, usługi asysty) rozpoznaje się równomiernie w okresie trwania umowy/świadczenia usług. Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego oraz innych towarów rozpoznaje się zgodnie z ustalonymi warunkami dostawy.

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług, produktów, towarów i innych składników majątkowych obejmują sumy wartości godziwych należnych zafakturowanych przychodów, z uwzględnieniem upustów i rabatów bez podatku od towarów i usług.

Koszty sprzedaży obejmują koszty marketingu oraz koszty pozyskania nowych zleceń przez centra (działy) sprzedaży Grupy Comarch.

Koszty ogólne obejmują koszty funkcjonowania Grupy Comarch jako całości i zalicza się do nich w szczególności koszty zarządu oraz koszty działów pracujących na potrzeby ogólne Grupy.

Różnice kursowe dotyczące należności ujmowane są w pozycji przychody ze sprzedaży a od zobowiązań w pozycji koszt sprzedanych produktów, usług i towarów.

Grupa otrzymuje dotacje na finansowanie prac badawczo-rozwojowych w ramach programów pomocy unijnej. Dotacje te ujmuje się w sposób systematyczny jako przychód w poszczególnych okresach, tak aby zapewnić ich współmierność z ponoszonymi kosztami, które dotacje te mają kompensować, stosownie do celu ich rozliczenia. Dotacje te pomniejszają odpowiednie koszty bezpośrednie, które to koszty po skompensowaniu ich z dotacją prezentowane są w koszcie sprzedanych produktów, usług i materiałów.

a) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Obejmują przychody i koszty nie związane bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostek i obejmują głównie: wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, darowizny, utworzone rezerwy, skutki aktualizacji wartości aktywów.

b) Przychody i koszty finansowe

Obejmują głównie przychody i koszty z tytułu odsetek, wynik osiągnięty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej, ze zbycia aktywów finansowych, skutki aktualizacji wartości inwestycji.

2.3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Spółka jest narażona na następujące główne rodzaje ryzyka finansowego:

a) ryzyko kredytowe

Spółka analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Grupy do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata.

b) ryzyko zmiany stóp procentowych

Spółka jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz z zawartymi długoterminowymi kredytami inwestycyjnymi przeznaczonymi na finansowanie nowych budynków produkcyjnych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Kredyty są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR. Spółka nie dokonywała zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej w tym obszarze, jednakże prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w tym zakresie. Wpływ zmiany stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez zmianę odsetek otrzymywanych od posiadanych środków pieniężnych.

c) ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Spółka jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN i USD/PLN. Równocześnie część kosztów Spółki jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach Spółka dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów forward oraz opcji walutowych. Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz środków pieniężnych.

d) ryzyko płynności finansowej

Grupa posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi Grupy. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwowe linie kredytowe w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

2.3.1 Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące zabezpieczeniem wartości godziwej wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące zabezpieczeniem przepływów pieniężnych wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi:

- a) na kapitał z aktualizacji wyceny (w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie),
 - b) na wynik z operacji finansowych (w części nie stanowiącej efektywnego zabezpieczenia).
- Instrumenty pochodne nie stanowiące instrumentu zabezpieczającego w rozumieniu MSR 39, wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

2.3.2 Ważne oszacowania i założenia

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywać co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywać się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego są zaprezentowane poniżej.

a) oszacowania całkowitych kosztów realizacji projektów związane z wyceną kontraktów długoterminowych zgodnie z MSR 11

Zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami rachunkowości, Grupa dokonuje ustalenia stopnia zaawansowania kontraktów długoterminowych przez ustalenie proporcji dotychczas poniesionych kosztów danego projektu do całkowitych szacowanych kosztów projektów. Z uwagi na długoterminowy charakter prowadzonych projektów oraz ich złożoność, a także możliwość pojawienia się nie przewidywanych wcześniej trudności związanych z realizacją projektu, może się okazać, iż rzeczywiste całkowite koszty realizacji projektu będą różniły się szacunków dokonywanych na kolejne dni bilansowe. Zmiana szacunków całkowitych kosztów realizacji projektów mogłaby spowodować, iż ustalony na dzień bilansowy stopień zaawansowania projektu, a tym samym rozpoznany przychód, powinien być ustalony w innej wartości.

b) oszacowania związane z ustaleniem i rozpoznaniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego zgodnie z MSR 12

W związku z prowadzeniem działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej i korzystaniem przez Jednostkę dominującą z ulg podatkowych, dokonuje ona ustalenia wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na bazie przewidywań dotyczących kształtowania się wysokości dochodu zwolnionego oraz okresu, w którym taki dochód może występować. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Spółka, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste wyniki i dochód zwolniony mogą się różnić od tych prognozowanych przez Spółkę.

c) oszacowanie potencjalnych kosztów związanych z toczącymi się przeciwko Grupie postępowaniami sądowymi zgodnie z MSR 37

Na dzień bilansowy Grupa jest powodem i pozwanym w postępowaniach sądowych. Sporządzając sprawozdanie finansowe, Grupa każdorazowo bada szanse i ryzyka związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi i stosownie do rezultatów takich analiz tworzy rezerwy na potencjalne straty. Zawsze istnieje jednak ryzyko, iż sąd wyda wyrok odmienny od przewidywań Spółki i utworzone rezerwy okażą się niewystarczające lub nadmierne w stosunku do rzeczywistych wyników postępowań.

d) oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy zgodnie z MSSF 3 i MSR 36

Grupa przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości zawartą w nocie 2.1.5. b) W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Wartość odzyskiwalną ustala się na podstawie wartości godziwej. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w segmencie IT w kolejnym roku obrotowym oraz przewidywanego rozwoju rynku IT w Polsce w latach późniejszych. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę.

e) oszacowanie wartości godziwej wartości nie materialnych i prawnych nabytych w wyniku przejścia SoftM

Na dzień przejścia Grupy SoftM dokonano oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez Grupę SoftM, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne dla poszczególnych linii produktów SoftM bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2008, budżecie Grupy SoftM na rok 2009 oraz prognozach na lata 2010-2013 oraz na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach.

Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC. Poszczególne składniki WACC zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopie wolnej od ryzyka (rentowność 39-tygodniowych bonów skarbowych), wartości współczynnika beta (przyjęto wartość 1,02), danych o strukturze dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej premii za ryzyko. Zastosowany w modelu wyceny średnioważony kosztu kapitału WACC wynosił 11,9 %.

2.4. Informacje dotyczące wielkości śródrocznych

Branża informatyczna charakteryzuje się sezonowością sprzedaży. Największe obroty realizuje się zwykle w czwartym kwartale roku kalendarzowego. Koszty, które ponoszone są nierównomiernie w ciągu roku obrotowego jednostki gospodarczej antycypuje się lub przenosi do rozliczeń w czasie na dzień śródroczny, wtedy i tylko wtedy, gdy ich antycypacja lub przeniesienie do rozliczenia w czasie jest również odpowiednie na koniec roku obrotowego.

Podatek dochodowy bieżący jest wyliczany miesięcznie, w oparciu o aktualne dane finansowe, zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie w kraju siedziby spółki Grupy Kapitałowej.

2.5. Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), za wyjątkiem poniższych standardów, które według stanu na dzień 10 kwietnia 2009 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- Zmieniony MSSF 3 "Połączenia jednostek gospodarczych" – opublikowany w dniu 10 stycznia 2008 roku i mający zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 lipca 2009 i później. Zmiana obejmuje między innymi zrewidowane podejście do ujmowania innych kosztów bezpośrednich związanych z połączeniem, ujęcia i rozliczenia nabycia w kilku transakcjach, wyceny i ujęcia wartości firmy oraz kapitału mniejszości jak również podejścia do warunkowych płatności.
- MSSF (2009) „Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej”- dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów opublikowane w dniu 16 kwietnia 2009 roku (MSSF 2, MSSF 5, MSSF 8, MSR 1, MSR 7, MSR 17, MSR 18, MSR 36, MSR 38, MSR 39, KIMSF 9, KIMSF 16) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (większość zmian obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie).
- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” - Podniesienie jakości ujawnianych informacji dotyczących instrumentów finansowych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie). Grupa stosuje zasady MSSF 7 w sprawozdaniach pełnych publikowanych w okresach półrocznych i rocznych.
- Zmiana do MSR 27 "Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe" – opublikowana w dniu 10 stycznia 2008 roku i mająca zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 lipca 2009 i później. Zmiana dotyczy uregulowania kwestii nabycia lub sprzedaży udziałów w ramach transakcji, w

której nie następuje utrata kontroli, wyceny udziałów w jednostce zależnej jakie pozostają w sprawozdaniu jednostki dominującej po utracie kontroli nad tą jednostką oraz ujmowania kapitałów mniejszości.

- Zmiana do MSR 39 "Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena" opublikowana w dniu 31 lipca 2008 roku i mająca zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 lipca 2009 i później. Zmiana wprowadza wyjaśnienia, w jakich sytuacjach inflacja może być przedmiotem zabezpieczenia oraz w jakich sytuacjach zakupiona opcja może być zabezpieczeniem.
- Zmiany do KIMSF 9 „Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych” oraz do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” - Wbudowane instrumenty pochodne (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych kończących się 30 czerwca 2009 roku lub po tej dacie).
- Interpretacja KIMSF 15 " Umowy na budowę nieruchomości" - opublikowana w dniu 3 lipca 2008 roku i mająca zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2009 roku i później. Interpretacja precyzuje ujęcie przychodów i kosztów w jednostkach, które wykonują budowę nieruchomości. Interpretacja nie dotyczy działalności Grupy.
- Interpretacja KIMSF 16 " Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostce zagranicznej " - opublikowana w dniu 3 lipca 2008 roku i mająca zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 października 2008 roku i później. Interpretacja wyjaśnia, jakie ryzyka kursowe kwalifikują się do ujęcia w rachunkowości zabezpieczeń, gdzie w ramach grupy kapitałowej może być utrzymywany instrument zabezpieczający oraz jakie kwoty podlegają reklasyfikacji do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży jednostki zagranicznej.
- Interpretacja KIMSF 17 „Dystrybucja aktywów niepieniężnych na rzecz właścicieli” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie). Interpretacja zawiera wytyczne w zakresie rozliczania dystrybucji aktywów niepieniężnych pomiędzy udziałowców.
- Interpretacja KIMSF 18 „Transfer aktywów od klientów” (obowiązująca do transakcji mających miejsce po dniu 30 czerwca 2009 roku). Interpretacja ta dotyczy szczególnie sektora użyteczności publicznej i stosuje się do wszystkich umów, w ramach których jednostka otrzymuje od klienta składnik rzeczowego majątku trwałego (lub środki pieniężne przeznaczone na budowę takiego składnika), który musi następnie wykorzystać do przyłączenia klienta do sieci lub do zapewnienia mu ciągłego dostępu do dostaw towarów lub usług.

Według szacunków Zarządu Grupy Kapitałowej, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Poza regulacjami przyjętymi przez UE, pozostaje nadal rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte przez UE do stosowania na dzień bilansowy.

Ponadto, Grupa sporządzając niniejsze sprawozdanie finansowe nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale nie mają jeszcze zastosowania:

- Zmiany do MSSF 2008 („*Improvements to IFRS 2008*”) – opublikowane w dniu 22 maja 2008 roku i mające zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy

rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2009 roku i później. Obejmuje 35 zmian do kilkunastu standardów w podziale na dwie grupy zmian:

- (a) zmiany wpływające na zmianę polityki rachunkowości, prezentację jak również zasady pomiaru,
- (b) zmiany dotyczące dostosowania i ujednoczenia terminologii używanej w tekście standardów nie mające wpływu na warstwę merytoryczną standardów.

- Zmiana do MSR 32 "Instrumenty finansowe: Prezentacja" oraz MSR 1 "Prezentacja sprawozdań finansowych" – opublikowana w dniu 14 lutego 2008 roku i mająca zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2009 roku i później. Zmian wprowadza kryteria ujmowania instrumentów finansowych z opcją sprzedaży oraz instrumentów bądź ich komponentów obligujących jednostkę do dostarczenia innej jednostce określonego udziału w jej aktywach netto w wyniku likwidacji.

- Zmiana do MSR 1 "Prezentacja sprawozdań finansowych" – zatwierdzona w UE w dniu 17 grudnia 2008 roku i mająca zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2009 i później. Zmiana obejmuje zmiany dotyczące nazewnictwa podstawowych sprawozdań finansowych oraz prezentacji bilansu, rachunku zysków i strat oraz zmian w kapitale własnym. Grupa rozpoczęła sukcesywne wdrażanie zmian przewidzianych MSR 1 w sprawozdaniach finansowych.

- Zmiana do MSR 23 "Koszty finansowania zewnętrznego" - opublikowana w dniu 29 marca 2007 roku i mająca zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2009 i później. Zmiana standardu obejmuje eliminację dotychczasowej opcji możliwości ujmowania kosztów finansowania zewnętrznego bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Zmiana nie dotyczy działalności Grupy.

- Zmiana do MSSF 2 "Płatności w formie akcji własnych" – opublikowana w dniu 17 stycznia 2008 roku i mająca zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2009 i później. Zmiana wprowadza wyjaśnienia w zakresie definiowania warunków nabywania uprawnień oraz rachunkowego podejścia do rozwiązania umów w zakresie płatności w formie akcji własnych. Zmiana nie dotyczy działalności Grupy.

- Interpretacja KIMSF 11 „MSSF 2 – Wydanie akcji w ramach grupy i transakcje w nabytych akcjach własnych” zatwierdzona w UE w dniu 1 czerwca 2007 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 marca 2008 roku lub po tej dacie). Interpretacja daje wytyczne co do uznawania i ujmowania transakcji płatności w formie akcji w ramach jednostek grupy kapitałowej (np. instrumentów kapitałowych podmiotu dominującego).

- Interpretacja KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane" zatwierdzona w UE w dniu 25 marca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 30 marca 2009 roku lub po tej dacie). Interpretacja daje wytyczne dla koncesjodawców w zakresie ujęcia księgowego umów koncesji na usługi w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

- Interpretacja KIMSF 13 "Programy lojalnościowe" - opublikowana w dniu 28 czerwca 2007 roku i mająca zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 lipca 2008 i później. Interpretacja daje wytyczne jednostkom przyznającym swoim klientom tzw. „punkty” lojalnościowe odnośnie wyceny ich zobowiązań wynikających z przekazania produktów lub wykonania usług darmowych lub o obniżonej cenie w momencie realizacji przez klienta przyznanych punktów.

- Interpretacja KIMSF 14 "MSR 19 - Ograniczenie ujmowania nadwyżki w programie określonych świadczeń, minimalne wymogi dotyczące ujęcia oraz wzajemne powiązania między tymi wymogami" - opublikowana w dniu 5 lipca 2007 roku i mająca zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2008 i później.

Jednostka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Według szacunków jednostki,

w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy. Zarząd Grupy stosownie do wprowadzanych sukcesywnie zmian w strukturze organizacyjnej i przedmiocie działalności analizuje zasadność wprowadzania zmian w zakresie prezentacji segmentów operacyjnych działalności. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian w przedmiotowym zakresie zasady MSSF 8 będą wprowadzane. Według szacunków Zarządu Grupy, jeżeli zasady MSSF 8 zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy nie miałyby istotnego wpływu na sposób prezentacji.

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Sprawozdawczość wg segmentów za 3 miesiące 2009 roku

Grupa Kapitałowa Comarch prowadzi sprawozdawczość według segmentów zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne” opublikowanym w dniu 30 listopada 2006 roku, mającym zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzanych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2009 i później. Standard ten zastąpił MSR 14 „Sprawozdawczość według segmentów działalności”. Segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowemu przeglądowi dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych, w celu alokacji zasobów do poszczególnych segmentów i oceny ich działania.

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności: sprzedaż systemów informatycznych (określaną dalej jako „Segment IT”), działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA, działalność w zakresie wykorzystania gospodarczego Internetu (określaną dalej jako „Segment Internet”) oraz działalność związaną z zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch (ten rodzaj działalności wykonywany jest aktualnie w niewielkim zakresie stąd nie został wyodrębniony jako kolejny segment działalności). Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH i rynku polskiego wraz z pozostałymi rynkami.

Przychody, koszty i wynik finansowy

3 miesiące 2008

Pozycja	Segment IT	Segment Sport	Eliminacje	Razem
Przychody segmentu– sprzedaż klientom zewnętrznym	298 865	1 842	-	300 707
<i>przychody ze sprzedaży, w tym:</i>	<i>108 673</i>	<i>1 659</i>	<i>-</i>	<i>110 332</i>
<i>na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT</i>	17 646	-	-	17 646
<i>na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość</i>	34 624	-	-	34 624
<i>na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi</i>	17 022	-	-	17 022
<i>na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities</i>	11 529	-	-	11 529
<i>na rzecz klientów z Sektora Publicznego</i>	15 205	-	-	15 205
<i>na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw</i>	12 234	-	-	12 234
<i>na rzecz pozostałych klientów</i>	413	1 659	-	2 072
<i>pozostałe przychody operacyjne</i>	248	183	-	431
<i>przychody finansowe</i>	189 944	-	-	189 944
Przychody segmentu– sprzedaż pozostałym segmentom	-	1 738	(1 738)	-
Przychody segmentu ogółem*	298 865	3 580	(1 738)	300 707
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	102 516	2 684	-	105 200
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	-	1 738	(1 738)	-
Koszty segmentu ogółem*	102 516	4 422	(1 738)	105 200
Podatek bieżący	543	-	-	543
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	30 354	(200)	-	30 154
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	-	-	-	-
Wynik netto	165 452	(642)	-	164 810
<i>w tym:</i>				
<i>wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>	165 452	(316)	-	165 136
<i>wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym</i>	-	(326)	-	(326)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

3 miesiące 2009

Pozycja	Segment IT		Segment Internet**	Segment Sport	Eliminacje	Razem
	Rynek DACH***	Rynek polski i pozostałe				
Przychody segmentu– sprzedaż klientom zewnętrznym	57 644	101 388	140	2 045	-	161 217
w tym:						
<i>przychody ze sprzedaży:</i>	56 379	101 267	140	1 905	-	159 691
<i>na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT</i>	6 020	25 441	-	-	-	31 461
<i>na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość</i>	-	31 846	-	-	-	31 846
<i>na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi</i>	2 859	9 986	-	-	-	12 845
<i>na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities</i>	1 481	12 103	-	-	-	13 584
<i>na rzecz klientów z Sektora Publicznego</i>	-	7 628	-	-	-	7 628
<i>na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw</i>	46 019	13 726	-	-	-	59 745
<i>na rzecz pozostałych klientów</i>	-	537	140	1 905	-	2 582
<i>pozostałe przychody operacyjne</i>	1 265	121	-	140	-	1 526
<i>przychody finansowe</i>	-	-	-	-	-	-
Przychody segmentu– sprzedaż pozostałym segmentom	-	-	-	1 745	(1 745)	-
Przychody segmentu ogółem*	57 644	101 388	140	3 790	(1 745)	161 217
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	69 334	93 031	1 443	4 307	-	168 115
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	-	-	-	1 745	(1 745)	-
Koszty segmentu ogółem*	69 334	93 031	1 443	6 052	(1 745)	168 115
Podatek bieżący	(459)	(615)	-	-	-	(1 074)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	2 873	125	(16)	(54)	-	2 928
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	-	(24)	-	-	-	(24)
Wynik netto	(9 276)	7 843	(1 319)	(2 316)	-	(5 068)
w tym:						
<i>wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>	(8 057)	7 650	(1 319)	(1 138)	-	(2 864)
<i>wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym</i>	(1 219)	193	-	(1 178)	-	(2 204)

*) Pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

**) Działalność w tym zakresie została wyodrębniona w czwartym kwartale 2008 roku ze

względu na istotne zwiększenie jej rozmiaru w tym okresie.

***) Działalność w tym zakresie została wyodrębniona w pierwszym kwartale 2009 roku ze względu na istotne zwiększenie jej rozmiaru w tym okresie.

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja na dzień 31 marca 2008 roku oraz 31 marca 2009 roku przedstawiają się następująco:

3 miesiące 2008

	Segment IT	Segment Sport	Ogółem
Aktywa	654 009	40 822	694 831
Zobowiązania	217 360	11 041	228 401
Wydatki inwestycyjne	33 024	815	33 839
Amortyzacja	4 337	257	4 594

3 miesiące 2009

	Segment IT		Segment Internet	Segment Sport	Ogółem
	DACH	Pozostałe			
Aktywa	174 075	624 479	20 507	43 484	862 545
Zobowiązania	112 860	209 956	856	16 745	340 417
Wydatki inwestycyjne	35 045	9 776	100	684	45 605
Amortyzacja	4 058	4 655	137	309	9 159

Ze względu na geograficzny podział działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), Europa – pozostałe kraje, Ameryka, Pozostałe kraje. Segment Sport prowadzi działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej. Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Przychody ze sprzedaży podstawowej - wg lokalizacji rynków

	3 miesiące 2009	3 miesiące 2008
Kraj /Polska/	74 006	85 490
Rejon DACH	54 135	2 781
Europa - pozostałe	25 395	15 954
Ameryka	3 336	4 914
Pozostałe kraje	2 819	1 193
RAZEM	159 691	110 332

Suma aktywów - wg lokalizacji działalności

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Kraj /Polska/	663 847	680 982
Rejon DACH	174 075	163 365
Europa - pozostałe	6 915	52 484
Ameryka	9 366	7 982
Pozostałe kraje	8 342	10 434
RAZEM	862 545	915 247

Wydatki inwestycyjne - wg lokalizacji działalności

	3 miesiące 2009	3 miesiące 2008	12 miesięcy 2008
Kraj /Polska/	10 401	33 484	112 760
Rejon DACH	35 045	123	50 701
Europa - pozostałe	159	174	445
Ameryka	-	57	124
Pozostałe kraje	-	1	1
RAZEM	45 605	33 839	164 031

3.2. Rzeczowe aktywa trwałe

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Grunty, budynki i budowle	201 309	147 472
Środki transportu i urządzenia	48 519	37 531
Środki trwałe w budowie	3 865	69 107
Pozostałe	4 785	3 027
RAZEM	258 478	257 137

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują głównie nieruchomości i urządzenia posiadane przez Grupę Comarch. Własnością Grupy jest pięć budynków biurowych położonych w Krakowie o łącznej powierzchni całkowitej 42 788 m. kw., dwa budynki biurowe położone w Warszawie o łącznej powierzchni całkowitej 2 581,80 m. kw. oraz budynki biurowe w Łodzi. Grupa jest również w posiadaniu niezabudowanych nieruchomości gruntowych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie o powierzchni ok. 3,8 ha. Środki trwałe w budowie na dzień 31 marca 2009 r. obejmują głównie nakłady na prace modernizacyjne obiektów użytkowanych przez Grupę oraz nabycie sprzętu jeszcze nie przyjętego do użytkowania. Wykazane na 31 grudnia 2008 roku nakłady inwestycyjne związane z budową budynku biurowego w SSE zostały w I kwartale 2009 r. rozliczone. Budowa tego budynku została zakończona w lutym 2009 roku i został on przekazany do użytkowania w marcu 2009 roku.

3.3. Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	31 marca 2009 r.
ComArch Kraków	99
CDN ComArch	1 227
ComArch Software AG	1 900
ComArch, Inc.	58
SoftM Software und Beratung AG	39 412
Razem	42 696

W 2008 roku wartość firmy uległa zwiększeniu o 23 044 tys. zł w związku z nabyciem w czwartym kwartale 2008 roku przez ComArch Software AG 50,15% akcji spółki SoftM Software und Beratung AG i tym samym objęciem kontroli nad całą Grupą SoftM. Powyższa kwota stanowiła nadwyżkę kosztów przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w

zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętych jednostek tworzących Grupę SoftM. W I kwartale roku 2009 Grupa nabyła 30,74 % akcji spółki SoftM Software und Beratung AG w wyniku czego posiada 80,89 % akcji, w wyniku czego wartość firmy uległa zwiększeniu o 16 368 tys. zł. Wartość firmy wynikająca z przejęcia i nabycia kolejnych akcji Grupy SoftM została alokowana do odrębnego ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Grupa traktuje segment IT obejmujący spółki Grupy Comarch przed przejęciem Grupy SoftM jako jeden ośrodek wypracowujący środki pieniężne, w związku z czym nie alokuje powstałej wartości firmy w kwocie 3 284 tys. zł do poszczególnych spółek Grupy. Grupa przeprowadzi w roku 2009 test na utratę wartości firmy.

3.4. Przejęcie jednostek zależnych

3.4.1. Przejęte jednostki zależne

	Działalność podstawowa	Data przejęcia	Proporcja przejętych udziałów (%)	Koszt przejęcia PLN'000
2008 SoftM Software und Beratung AG	informatyka	2008-11-18	50,15%	44 685
2009 SoftM Software und Beratung AG	informatyka	2009-02-09	30,74%	31 901
			80,89 %	76 586

3.4.2. Koszt przejęcia

Koszt przejęcia SoftM Software und Beratung AG pokryto w gotówce.

W listopadzie 2008 roku ComArch Software AG nabyła 1 750 000 akcji (o wartości nominalnej 1 EURO każda) spółki SoftM Software und Beratung AG na podstawie umów zawartych ze znaczącymi akcjonariuszami spółki SoftM Software und Beratung AG. Cena nabycia jednej akcji wynosiła 3,45 EURO, co stanowiło łącznie 6 037,5 tys. EURO. Dodatkowo ComArch Software AG objął 1 500 000 akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki SoftM Software und Beratung AG za kwotę 5 175 tys. EURO. Łączna wartość nabytych akcji wynosiła 11 212,5 tys. EURO. Dodatkowo w koszcie przejęcia uwzględnione są koszty związane z przeprowadzeniem transakcji w kwocie 357 tys. EURO.

Źródłem finansowania nabycia powyższych aktywów były pożyczki udzielone ComArch Software AG ze środków własnych ComArch S.A. oraz Bonus Management Sp. z o.o. SKA. W dniu 10 listopada 2008 roku ComArch S.A. zawarł umowę pożyczki ze spółką zależną ComArch Software AG na kwotę 8 mln EURO. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i oparte o stawkę LIBOR dla EURO. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wystawiony przez ComArch Software AG. Termin spłaty pożyczki upływa 31 stycznia 2011 r. W dniu 10 listopada 2008 roku ComArch Software AG zawarł umowę pożyczki ze spółką zależną Bonus Management Sp. z o.o. SKA. na kwotę 4 mln EURO. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i oparte o stawkę LIBOR dla EURO. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wystawiony przez ComArch Software AG. Termin spłaty pożyczki upływa 31 grudnia 2010 r.

W dniu 02 lutego 2009 zakończono zostało, przeprowadzone przez Comarch Software AG, wezwanie do sprzedaży akcji spółki SoftM Software und Beratung AG. W wyniku rozliczenia powyższego wezwania dokonanego w dniu 9 lutego 2009 roku ComArch Software AG nabył 1 991 777 akcji spółki po cenie 3,45 EURO za jedną akcję, za łączną cenę 6 872 tys. EURO.

Źródłem finansowania nabycia powyższych aktywów były środki własne Comarch Software AG oraz pożyczki udzielone ComArch Software AG ze środków własnych spółek ComArch S.A. oraz Comarch Middle East LLC.

W dniu 28 stycznia 2009 roku ComArch S.A. zawarła umowę pożyczki ze spółką zależną ComArch Software AG na kwotę 2 mln EURO. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i

oparte o stawkę LIBOR dla EURO. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wystawiony przez ComArch Software AG. Termin spłaty pożyczki upływa 28 stycznia 2010 r. W dniu 21 stycznia 2009 roku spółka Comarch Middle East zawarła umowę pożyczki ze spółką zależną ComArch Software AG na kwotę 1,1 mln EURO. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i oparte o stawkę LIBOR dla EURO. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wystawiony przez ComArch Software AG. Termin spłaty pożyczki upływa 21 stycznia 2010 r.

3.4.3. Wartość godziwa

Na dzień przejęcia dokonano oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez Grupę SoftM, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne dla poszczególnych linii produktów SoftM bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2008, budżecie Grupy SoftM na rok 2009 oraz prognozach na lata 2010-2013 oraz na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach.

Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC. Poszczególne składniki WACC zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopie wolnej od ryzyka (rentowność 39 - tygodniowych bonów skarbowych), wartości współczynnika beta (przyjęto wartość 1,02), danych o strukturze dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej premii za ryzyko. Zastosowany w modelu wyceny średnioważony koszt kapitału WACC wynosił 11,9 %. Oszacowana wartość godziwa oprogramowania będącego własnością Grupy SoftM wynosi 15 017 tys. EURO.

3.4.4. Wartość firmy powstała w wyniku przejęcia

W związku z nabyciem przez ComArch Software AG 80,89 % akcji spółki SoftM Software und Beratung AG powstała wartość firmy w wysokości 39 412 tys. zł. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę kosztów przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętych jednostek tworzących Grupę SoftM. Koszt przejęcia obejmował premię z tytułu kontroli zapłaconą w związku z przejęciem kontroli nad Grupą SoftM jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, przyszłego rozwoju rynku, powiększenia portfela produktów i przyłączenia wysokokwalifikowanych pracowników Grupy SoftM. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji Grupa przejęła również klientów i relacje z klientami Grupy SoftM. Aktywów te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny ich wartości.

3.5. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Według stanu na dzień 31 marca 2009 r. Grupa posiada inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Stan na 1 stycznia 2008 r.	-
Objęcie udziałów	1 294
Udział w wyniku za 2008 rok	(42)
Stan na 31 grudnia 2008 r.	1 252
Stan na 1 stycznia 2009 r.	1 252
Udział w wyniku za I kwartał 2009 roku	(177)
Stan na 31 marca 2009 r.	1 075

	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Posiadane udziały w kapitale (%)
Stan na 31 grudnia 2008 r.				
d.velop (Schweiz) AG	Szwajcaria	718	1 225	49,00
KEK Anwendungssysteme GmbH	Niemcy	1 551	1 381	30,00
Sodigital Sp. z o.o.	Polska	4 730	1 392	30,72
Stan na 31 marca 2009 r.				
d.velop (Schweiz) AG	Szwajcaria	776	1 459	49,00
KEK Anwendungssysteme GmbH	Niemcy	1 203	1 499	30,00
Sodigital Sp. z o.o.	Polska	4 146	1 383	30,72
	Kraj rejestracji	Przychody	Zysk (strata)	Posiadane udziały w kapitale (%)
3 miesiące 2008				
INTERIA.PL S.A.	Polska	-	-	-
3 miesiące 2009				
d.velop (Schweiz) AG	Szwajcaria	963	-114	49,00
KEK Anwendungssysteme GmbH*	Niemcy	1 200	-51	30,00
Sodigital Sp. z o.o.	Polska	199	-574	30,72

W związku z nabyciem we wrześniu 2008 roku przez ComArch Corporate Finance FIZ 2 000 udziałów spółki Sodigital Sp. z o.o. spółka ta stała się jednostką stowarzyszoną Grupy Comarch. ComArch Corporate Finance FIZ posiada 30,72 % udziałów w spółce Sodigital Sp. z o.o., której kapitał zakładowy wynosi 651 tys. PLN.

W związku z nabyciem w listopadzie 2008 i lutym 2009 roku przez ComArch Software AG 5 241 777 akcji spółki SoftM Software und Beratung AG jednostkami stowarzyszonymi Grupy Comarch stały się spółki d.velop (Schweiz) AG i KEK Anwendungssysteme GmbH. SoftM Software und Beratung AG posiada 30,0 % udziałów w spółce KEK Anwendungssysteme GmbH, której kapitał zakładowy wynosi 55 tys. EURO. SoftM Software und Beratung AG posiada 49,0 % udziałów w spółce d.velop (Schweiz) AG, której kapitał zakładowy wynosi 100 tys. CHF.

3.6. Zapasy

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Materiały i surowce	840	1 093
Produkcja w toku	21 285	18 309
Towary	10 389	10 122
Zaliczki na towary	430	27
RAZEM	32 944	29 551

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” w rachunku zysków i strat wyniósł 90 970 (3 miesiące 2009), 450 784 tys. zł (12 miesięcy 2008), 47 617 tys. zł (3 miesiące 2008).

W I kwartale 2009 roku Grupa odwróciła dokonany w 2008 roku odpis aktualizujący wartość zapasów w kwocie 1 tys. zł. Kwotę odwrócenia ujęto w pozycji pozostałe koszty operacyjne. W I kwartale 2008 roku Grupa nie dokonano utworzenia nowych odpisów aktualizujących wartość towarów i materiałów.

Na posiadanych przez Grupę zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

Na bazie dotychczas utrzymującej się tendencji w zakresie rozliczania produkcji w toku Grupa szacuje, że do rozliczenia po upływie 12 miesięcy od dnia bilansowego pozostanie kwota ok. 7,1 mln zł. Pozostałe zapasy zostaną rozliczone w całości w okresie do 12 miesięcy.

3.7. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Stan na początek roku	129	-
zwiększenia I kwartał	19	7 039
zbycie I kwartał	-	-
Stan na 31 marca	148	7 039
zwiększenia za rok	-	27 511
zmniejszenia za rok	-	(27 382)
Stan na 31 grudnia	-	129

W okresach objętych niniejszym raportem nie dokonywano odpisów z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży.

W dniu 31 marca 2009 r. aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmowały posiadane przez spółkę SoftM Software und Beratung AG papiery wartościowe (akcje notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych we Frankfurcie).

Informacja na temat zamiaru zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży: spółka SoftM Software und Beratung AG nie planuje zbycia będących w jej posiadaniu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

3.8. Pochodne instrumenty finansowe

	31 marca 2009 r.		31 grudnia 2008 r.	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	-	2 160	-	97
	-	2 160	-	97
<i>Część krótkoterminowa</i>	-	2 160	-	97

Grupa posiadała kontrakty terminowe typu forward zawarte w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut. Na dzień 31 marca 2009 r. ww. instrumenty zostały wycenione w wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej a zmiany w wycenie zostały odniesione na wynik z operacji finansowych. Łączna wartość netto kontraktów forward otwartych na dzień 31 marca 2009 r. wyniosła 5 400 tys. EUR oraz 2 000 tys. USD

3.9. Należności handlowe oraz pozostałe należności

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Należności handlowe	144 775	236 621
Minus odpis aktualizujący wartość należności	(11 349)	(15 467)
Należności handlowe netto	133 426	221 154
Należności pozostałe	18 077	15 064
Rozliczenia międzyokresowe czynne	7 182	5 794
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	2 765	2 065
Pożyczki	-	-
Należności od podmiotów powiązanych	-	568
RAZEM	161 450	244 645
<i>Część krótkoterminowa</i>	161 450	244 645

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa posiada dużą liczbę klientów. Grupa ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w wysokości 3 697 tys. zł (3 miesiące

2009), 8 143 tys. z (12 miesięcy 2008) i 650 tys. zł (3 miesiące 2008). Odpis ten ujęto w „pozostałych kosztach operacyjnych” w rachunku zysków i strat.

3.10. Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Aktywa trwale przeznaczone do zbycia	2 865	2 865

Na dzień 31 marca 2009 r. jako aktywo trwale przeznaczone do zbycia wykazano wartość budynku biurowego należącego do ComArch S.A., zlokalizowanego w Warszawie, który poprzednio był ujęty w środkach trwałych. Zgodnie z decyzją Zarządu budynek postanowiono sprzedać, rozpoczęto też aktywne działania w celu znalezienia nabywcy. W ocenie Zarządu jednostki dominującej budynek powinien znaleźć nabywcę w okresie do jednego roku od dnia bilansowego.

3.11. Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe i uprzywilejowane	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2008 r.	7 960 596	7 960 596	-	7 960 596
Stan na 31 marca 2008 r.	7 960 596	7 960 596	-	7 960 596
Stan na 31 grudnia 2008 r.	7 960 596	7 960 596	-	7 960 596
Stan na 31 marca 2009 r.	7 960 596	7 960 596	-	7 960 596

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 zł.

Na kapitał zakładowy ComArch S.A. składa się:

- 1) 874 200 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A*,
- 2) 65 800 akcji zwykłych na okaziciela serii A*,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

- a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 roku,
- b) zbycie na rzecz zstępnych zbywcy,
- c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe na warunkach określonych w Statucie ComArch S.A.

Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

*) W związku z wnioskiem jednego z akcjonariuszy oraz na podstawie uchwały Nr 1/21/2008 Zarządu Spółki ComArch S.A. podjętej w dniu 1 grudnia 2008 roku oraz uchwały Nr 700/08 Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. z dnia 23 grudnia 2008 r. z dniem 05 stycznia 2009 r. uległy zmianie prawa z 9 400 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A. Ogólna liczba głosów na walnym zgromadzeniu emitenta po dokonaniu zamiany wynosi 14 954 196.

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu aktualna liczba akcji imiennych uprzywilejowanych serii A to: 864 800, natomiast liczba akcji zwykłych na okaziciela serii A to: 75 200.

3.11.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ComArch S.A. według stanu na dzień przekazania raportu kwartalnego

- Janusz Filipiak posiada 2 565 383 akcji ComArch S.A. (32,226 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 137 383 głosów na WZA Spółki (41,04 %);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji ComArch S.A. (10,627 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,29 %);
- BZ WBK AIB Asset Management S.A., którego klienci, wg wiedzy Spółki, na dzień przekazania raportu byli posiadaczami 2 756 060 sztuk akcji (34,62 % w kapitale zakładowym Spółki), z których przysługiwało 2 756 060 głosów na WZA, co stanowiło 18,43 % w ogólnej liczbie głosów na WZA. Akcje te obejmują akcje będące w posiadaniu BZ WBK AIB Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A., które na dzień sporządzenia raportu, wg wiedzy Spółki, posiadały 1 800 179 sztuki akcji (22,61 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 1 800 179 głosów na WZA (12,04 % ogólnej liczbie głosów na WZA).

3.11.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego w I kwartale 2009

Konwersja, dopuszczenie do obrotu giełdowego, wprowadzenie do obrotu giełdowego i asymilacja 9 400 akcji serii A

W związku z wnioskiem jednego z akcjonariuszy oraz na podstawie uchwały Zarządu ComArch S.A. podjętej w dniu 1 grudnia 2008 roku z dniem 05 stycznia 2009 r. uległy zmianie prawa z 9 400 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A

- przed zmianą - akcje imienne uprzywilejowane, stosunek głosów na WZA Spółki 1:5,
- po zmianie - akcje zwykłe na okaziciela, stosunek głosów 1:1

Ogólna liczba głosów na walnym zgromadzeniu emitenta po dokonaniu zamiany: 14 954 196
Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Uchwałą Nr 12/2009 z dnia 8 stycznia 2009 r., stwierdził, że do obrotu giełdowego na rynku podstawowym dopuszczonych jest 9 400 akcji zwykłych na okaziciela serii A spółki ComArch S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda, oznaczonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. kodem „PLCOMAR00061”.

Na podstawie §38 ust. 1 i ust. 3 Regulaminu Giełdy Zarząd Giełdy postanowił wprowadzić z dniem 16 stycznia 2009 r. w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcje spółki ComArch S.A., o których mowa powyżej, pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w dniu 16 stycznia 2009 r. asymilacji tych akcji z akcjami spółki będącymi w obrocie giełdowym. Dnia 13 stycznia 2009 r. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. poinformował, że postanowił dokonać w dniu 16 stycznia 2009 roku asymilacji 9 400 akcji spółki ComArch S.A. oznaczonych kodem PLCOMAR00061 z 6 202 796 akcjami spółki ComArch S.A. oznaczonymi kodem PLCOMAR00012. Akcje objęte asymilacją otrzymały kod PLCOMAR00012. O szczegółach Spółka informowała w raportach bieżących 1/2009, 3/2009 oraz 4/2009.

3.11.3. Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki

Program opcji menedżerskich na lata 2008 - 2010

W dniu 28 czerwca 2007 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ComArch S.A. podjęło uchwałę nr 40 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2008-2010. Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program zostanie zrealizowany poprzez zaofiarowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2009 roku, w 2010 roku i w 2011 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z grudnia każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2008 roku a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilością akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2008 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2007 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2008 roku,

- dla 2009 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2008 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2009 roku,
- dla 2010 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2009 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2010 roku.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustali w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane będą niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu będzie wynosić maksymalnie 3 % (trzy procent) wzrostu kapitalizacji Spółki.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Pracowników Kluczowych za dany rok trwania programu.

Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

W dniu 10 grudnia 2007 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. ustaliła w drodze uchwały nr 3/12/2007 listę Pracowników Kluczowych, którym w dniu 31 grudnia 2007 roku zostały przyznane opcje oraz współczynniki Opcji indywidualnych obowiązujące dla roku 2008. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych obowiązujących dla roku 2008 wynosi 3 %. Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w grudniu 2008 r. i średnią kapitalizacją w grudniu 2007 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2009 r. nie zostaną wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

W dniu 8 grudnia 2008 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. ustaliła w drodze uchwały nr 1/12/2008 listę Pracowników Kluczowych, którym w dniu 31 grudnia 2008 roku zostały przyznane opcje oraz współczynniki Opcji indywidualnych obowiązujące dla roku 2009. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych obowiązujących dla roku 2009 wynosi 3 %.

Zgodnie z MSSF2 spółka dokonała wyceny wartości opcji na rok 2009. Do wyceny opcji wykorzystano model wyceny opcji Black and Scholes. Poza założeniami wynikającymi z charakteru programu opcyjnego opisanymi powyżej, na potrzeby wyceny przyjęto następujące dodatkowe założenia:

- stopa wolna od ryzyka 5,792 % (średnia rentowność 52 tygodniowych bonów skarbowych);
- stopa dywidendy 0 % (przewidywana na dzień uchwalenia programu stopa dywidendy w okresie);
- oczekiwana zmienność 38,62 % (oczekiwaną zmienność opartą na historycznej zmienności z ostatnich 200 notowań poprzedzających dzień uchwalenia programu na bazie średniej ceny akcji z kursów open i close).

Ustalona wartość opcji wynosi 2 981 tys. zł i zostanie ona rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2009, z czego na I kwartał 2009 r. przypada kwota 745 tys. zł.

3.11.4. Zmiany w stanie kapitału zakładowego po dacie bilansu

1) Zwiększenie udziału BZ WBK TFI S.A. w ogólnej liczbie głosów na WZA spółki ComArch S.A.

W dniu 29 kwietnia 2009 roku BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Akcji Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka

BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego, Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Zrównoważony Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz Lukas Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanych Funduszami) zawiadomiło, że w wyniku nabyć akcji w dniu 23 kwietnia 2009 roku, wymienione Fundusze stały się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2%.

W dniu 23 kwietnia 2009 roku w posiadaniu Funduszy znajdowało się łącznie 1 800 179 akcji, co stanowi 22,61% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 800 179 głosów, co stanowi 12,04% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A. Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 9/2009.

2) Zwiększenie udziału BZ WBK AIB Asset Management S.A. w ogólnej liczbie głosów na WZA ComArch S.A.

W dniu 15 maja 2009 r. BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku nabyć akcji w dniu 11 maja 2009 roku, klienci Spółki stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o co najmniej 2%.

W dniu 11 maja 2009 roku klienci BZ WBK Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 2 756 060 akcji, co stanowi 34,62% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 2 756 060 głosów, co stanowi 18,43% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A. Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 11/2009.

3.12. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Zobowiązania handlowe	31 526	63 476
Zobowiązania finansowe	-	-
Zaliczki otrzymane na poczet usług	1 936	1 832
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	564	513
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	13 470	22 877
Zobowiązania inwestycyjne	2 008	5 316
Przychody przyszłych okresów	48 303	3 720
Rezerwa na urlopy	12 347	12 499
Rezerwa na koszty dotyczące okresu bieżącego, do poniesienia w przyszłości	35 620	61 262
Pozostałe zobowiązania	6 064	4 332
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	1 229	1 344
Razem zobowiązania	153 067	177 171

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

3.13. Kontrakty długoterminowe

	3 miesiące 2009	3 miesiące 2008
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym	9 120	17 677
a) przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	-	4 936
b) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	7 723	13 580
c) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym- efekt rozliczenia zgodnie z MSR 11	1 397	(839)

Z uwagi, iż Spółka stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom.

Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac. Zmiana stanu rozliczeń z tytułu kontraktów długoterminowych ujętych w aktywach i pasywach między 31 grudnia 2008 a 31 marca 2009 prezentowana jest poniżej:

	Czynne	Bierne	Netto
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym			
Saldo RMK skonsolidowanych na 01.01.2008	17 806	7 125	10 681
Saldo RMK skonsolidowanych na 31.03.2008	11 067	1 225	9 842
Zmiana	6 739	5 900	-839
Saldo RMK skonsolidowanych na 01.01.2009	12 191	5 730	6 461
Saldo RMK skonsolidowanych na 31.03.2009	13 888	6 030	7 858
Zmiana	-1 697	-300	1 397

Różnica zmiany RMK księgowych do przeliczeń kontraktów (wg MSR 11).

3.14. Kredyty, pożyczki

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	95 250	94 400
Pożyczki	-	-
	95 250	94 400
Krótkoterminowe		
Kredyt w rachunku bieżącym	1 654	13 881
Pożyczki	221	221
Kredyty bankowe	7 040	12 692
	8 915	26 794
Kredyty, pożyczki ogółem	104 165	121 194

Kredyty inwestycyjne

W Grupie Comarch podmiot dominujący ComArch S.A. korzysta z następujących kredytów inwestycyjnych:

a) kredyt inwestycyjny w Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat tj. do 2015 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. W dniu 5 stycznia 2009 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na

walutę EURO po kursie 1 EUR = 4,003 PLN. Na dzień 31 marca 2009 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 3 125 tys. EUR tj. 14 690 tys. zł. Zabezpieczeniem kredytu są weksel in blanco, hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku.

b) kredyt inwestycyjny w Kredyt Bank S.A. z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w 2006 roku na finansowanie II etapu budowy nowych budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 80 % wartości inwestycji, maksymalnie 26 824 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 marca 2009 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 24 568 tys. zł.

c) kredyt inwestycyjny w Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na działkach, na których zostanie wybudowany budynek, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 31 marca 2009 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 41 969 tys. zł

d) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 5 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania. Na dzień 31 marca 2009 r. wartość kredytu przypadającego do spłaty wynosiła 15 100 tys. zł.

Podmiot zależny SoftM Software und Beratung AG korzysta z kredytu inwestycyjnego w HypoVereinsbank AG w wysokości 5 000 tys. EUR zaciągniętego w 2006 roku na sfinansowanie zakupu praw autorskich programu ERP Semiramis. Okres kredytowania wynosi 4 lata, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej EURIBOR. Zabezpieczeniem kredytu jest cesja należności spółek z Grupy SoftM oraz zastaw na prawach majątkowych do programu Semiramis. Na dzień 31 marca 2009 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 1 250 tys. EUR

Spółka SoftM Software und Beratung AG ma przyznany limit na finansowanie działalności bieżącej w IBM Kreditbank w wysokości 8 500 tys. EUR. Na dzień 31 marca 2009 wykorzystanie kredytu wynosiło 352 tys. EUR

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej. W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub wypłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej dotyczy kredytów oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową. Grupa prowadzi optymalizację kosztów odsetkowych poprzez stały monitoring struktury stóp procentowych i odpowiednie dopasowanie bazowej stopy procentowej kredytu.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej

Stan na 31 marca 2009 r.	do 6 miesiący	6-12 miesiący	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	5 353	3 477	48 793	46 457	104 080
odsetki	85	-	-	-	85
	5 438	3 477	48 793	46 457	104 165

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Od 1 do 2 lat	12 831	11 819
Od 2 do 5 lat	35 962	34 911
Powyżej 5 lat	46 457	47 670
	95 250	94 400

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
w walucie polskiej	81 917	96 882
w EUR (równowartość w zł)	22 248	24 312
	104 165	121 194

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy:

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Kredyty bankowe	4,85%	7,49 %
Pożyczki	0,00%	0,00 %

Linie kredytowe w rachunku bieżącym (o zmiennym oprocentowaniu):

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Linie kredytowe w rachunku bieżącym przyznane, wygasające w ciągu jednego roku, w tym:	58 882	55 305
– wykorzystane na dzień bilansowy	1 656	13 881
– dostępne na dzień bilansowy	57 226	41 424

3.15. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 marca 2009 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie ComArch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 24 931 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2008 roku ich wartość wynosiła 26 972 tys. zł.

Ponadto według stanu na dzień 31 marca 2009 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie CA Services S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 237 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2008 roku ich wartość wynosiła 900 tys. zł.

Wg stanu na dzień 31 marca 2009 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy SoftM wynosiła 310 tys. EURO (tj. 1 459 tys. zł), na dzień 31 grudnia 2008 roku ich wartość wynosiła 310 tys. EURO (tj. 1 295 tys. zł).

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy)

	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Linie kredytowe*	131 420	125 465
	131 420	125 465

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt. 3.14

Wg stanu na dzień 31 marca 2009 r. ComArch S.A. nie poręczała za zobowiązania z tytułu umów leasingowych.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 5 975 tys. zł, z czego część została objęta rezerwami utworzonymi w roku poprzednim. W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi, Grupa Comarch w pierwszym kwartale 2009 roku nie utworzyła dodatkowych rezerw na kwotę potencjalnych roszczeń.

Grupa na dzień 31 marca 2009 r. posiadała umowne zobowiązania do opłat z tytułu leasingu operacyjnego w kwocie 8 102 tys. zł.

3.16. Odroczonego podatku dochodowy

1. W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej została uchwalona Ustawa z dnia 2 października 2003 roku o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. Nr 188, poz. 1840), która zmieniła warunki zwolnień podatkowych dla podmiotów działających w specjalnych strefach ekonomicznych. Zgodnie z postanowieniem art. 6 ust. 1 Ustawy, podmioty te mogą się ubiegać o zmianę warunków zezwolenia w celu dostosowania go do obowiązujących w Unii Europejskiej zasad udzielania pomocy publicznej. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. b), pkt 2, pkt 3 Ustawy, maksymalna wielkość pomocy publicznej dla podmiotów, które prowadzą działalność w specjalnej strefie ekonomicznej na podstawie zezwolenia wydanego przed dniem 1 stycznia 2000 r., nie może przekraczać 75 % wartości inwestycji poniesionych w okresie od dnia uzyskania zezwolenia do dnia 31 grudnia 2006 r., przy czym przy ustalaniu maksymalnej wielkości pomocy publicznej uwzględnia się całkowitą wielkość pomocy publicznej uzyskanej od 1 stycznia 2001 r. Oznacza to zmianę dotychczasowego sposobu funkcjonowania ulg podatkowych (pomocy publicznej), z ulg nieograniczonych wartościowo, na ulgi ograniczone wartościowo i zależne od wartości dokonanych inwestycji. W przypadku ComArch S.A. maksymalna wartość pomocy publicznej nie będzie mogła przekroczyć 75 % wartości nakładów inwestycyjnych, które Spółka poniosła/poniesie w okresie od uzyskania zezwolenia tj. od dnia 22 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.

Koszty inwestycji oraz wielkość pomocy podlegają dyskontowaniu zgodnie z par. 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. 220, poz. 2232) w brzmieniu zmienionym zgodnie z par. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 8 lutego 2005 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. nr 32, poz. 270) z uwzględnieniem par. 2 tego ostatniego Rozporządzenia.

ComArch S.A. wystąpił do Ministra Gospodarki o zmianę warunków zezwolenia i w dniu 1 lipca 2004 r. otrzymał decyzję Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2004 r. dotyczącą zmiany warunków zezwolenia na określone powyżej i zgodne z Ustawą. Równocześnie w zmienionym zezwoleniu wydłużony został do 31 grudnia 2017 r. okres, na jaki zostało wydane zezwolenie dla ComArch S.A. Oznacza to wydłużenie okresu, w jakim Spółka będzie mogła wykorzystać limit pomocy publicznej, przysługujący z tytułu poniesionych w specjalnej strefie ekonomicznej inwestycji.

Zgodnie z MSR 12 niewykorzystana ulga podatkowa na dzień 31 marca 2009 r. stanowi aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Limit niewykorzystanej ulgi inwestycyjnej na dzień 31 marca 2009 r., zdyskontowanej na dzień przyznania zezwolenia wynosi 23 191 tys. zł.

Spółka wykazała w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2008 r. aktywo z tytułu odroczonego podatku z tytułu ulgi inwestycyjnej z działalności w SSE (zwane dalej Aktywem) w wysokości 10 032 tys. zł. Aktywo to będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez ComArch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2009. W I kwartale 2009 nie zaistniały przesłanki do dokonania zmiany poziomu utworzonego na 31 grudnia 2008 r. Aktywa. Równocześnie, zgodnie z MSR 12 Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy.

Spółka zwraca uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w Spółce ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch.

Ponieważ ComArch S.A. ma zamiar nadal inwestować w SSE, dlatego wystąpiono o nowe zezwolenie, które otrzymano w dniu 17 kwietnia 2007 r.

2. W roku 2009 r. Grupa dokonała częściowego rozliczenia ujętego na 31 grudnia 2008 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 752 tys. zł. Jednocześnie dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 517 tys. zł i zawiązania rezerwy na podatek odroczoney w kwocie 1 394 tys. zł. Łączny wpływ ww. operacji na wynik roku 2009 roku wyniósł minus 1 629 tys. zł.

3. W związku z wyceną wartości aktywów netto Comarch Corporate Finance FIZ (związana z transakcją zbycia akcji spółki INTERIA.PL S.A.) dokonano w roku częściowego rozwiązania utworzonej w roku 2008 rezerwy w kwocie 454 tys. zł.

Łączny wpływ operacji wymienionych w pkt. 1-3 na wynik netto za 2009 rok wyniósł minus 1 175 tys. zł.

3.17. Zysk na akcję

	3 miesiące 2009	3 miesiące 2008
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Spółki	(2 864)	165 136
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. sztuk)	7 960	7 960
Podstawowy zysk na akcję zwykłą (w zł)	(0,36)	20,75
Rozwodniona liczba akcji zwykłych (w tys. sztuk)	7 960	7 960
Rozwodniony zysk na jedną akcję	(0,36)	20,75

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "3 miesiące 2009" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2009 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2009 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "3 miesiące 2008" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2008 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2008 roku, gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "3 miesiące 2009" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2009 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2009 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "3 miesiące 2008" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2008 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2008 roku, gdzie wagą jest ilość dni.

4. Noty dodatkowe

4.1. Informacje o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ComArch S.A. oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

4.1.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ComArch S.A., wg stanu na dzień 15 maja 2009 r.

- Janusz Filipiak posiada 2 565 383 akcji ComArch S.A. (32,226 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 137 383 głosów na WZA Spółki (41,04 %);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji ComArch S.A. (10,627 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,29 %);

- BZ WBK AIB Asset Management S.A., którego klienci, wg wiedzy Spółki, na dzień przekazania raportu byli posiadaczami 2 756 060 sztuk akcji (34,62 % w kapitale zakładowym Spółki), z których przysługiwało 2 756 060 głosów na WZA, co stanowiło 18,43 % w ogólnej liczbie głosów na WZA. Akcje te obejmują akcje będące w posiadaniu BZ WBK AIB Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A., które na dzień sporządzenia raportu, wg wiedzy Spółki, posiadały 1 800 179 sztuki akcji (22,61 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 1 800 179 głosów na WZA (12,04 % ogólnej liczbie głosów na WZA).

4.1.2. Zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta w okresie od przekazania poprzedniego raportu kwartalnego, tj. od 27.02.2009 r.

Podmiot	Stan na 15 maja 2009 r.				Stan na 27 lutego 2009 r.			
	Akcje (szt.)	Udział w kapitale zakł. (%)	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w kapitale zakł. (%)	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	2 565 383	32,226	6 137 383	41,04	2 518 383	31,63	5 902 383	39,47
Elżbieta Filipiak	846 000	10,627	4 230 000	28,29	799 000	10,04	3 995 000	26,72
Janusz i Elżbieta Filipiak*	0	0	0	0	94 000	1,18	470 000	3,14
Klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A.,** w tym akcje będące w posiadaniu BZ WBK AIB Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.*	2 756 060	34,62	2 756 060	18,43	2 462 771	30,94	2 462 771	16,47
	1 800 179	22,61	1 800 179	12,04	1 500 860	18,85	1 500 860	10,04

*) W I kwartale 2009 roku akcjonariusze dokonali podziału majątku wspólnego nabytego w trakcie trwania małżeństwa w zakresie akcji imiennych uprzywilejowanych ComArch S.A.

**) Szczegóły dotyczące transakcji na akcjach ComArch S.A. dokonanych przez BZ WBK AIB Asset Management S.A. oraz BZ WBK AIB TFI S.A. po dniu bilansowym zostały zaprezentowane w pkt 3.11.

4.1.3. Zmiany w stanie posiadania akcji ComArch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące ComArch S.A. w okresie od 27 lutego 2009 do 15 maja 2009 roku

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji ComArch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania skonsolidowanego raportu kwartalnego za czwarty kwartał 2008 roku, tj. 27 lutego 2009 r. oraz w dniu 15 maja 2009 roku, zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Funkcja	Stan na 15 maja 2009 r.		Stan na 27 lutego 2009 r.	
		Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2 565 383	41,04	2 518 383	39,47
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	28,29	799 000	26,72
Janusz i Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej i Prezes Zarządu	0	0	94 000	3,14
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	10 776	0,07 %	10 776	0,07 %
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	34 500	0,48 %	34 500	0,48 %
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	-	0,00 %	-	0,00 %
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	22 072	0,15 %	22 072	0,15 %
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	-	0,00 %	-	-
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	-	0,00 %	-	0,00 %
Ilość wyemitowanych akcji		7 960 596	100,00 %	7 960 596	100,00 %

4.2. Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

4.2.1. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Spółka wykazała w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2008 r. aktywo z tytułu odroczonego podatku z tytułu ulgi inwestycyjnej z działalności w SSE (zwane dalej Aktywem) w wysokości 10 032 tys. zł. Aktywo to będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez ComArch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2009. W I kwartale 2009 nie zaistniały przesłanki do dokonania zmiany poziomu utworzonego na 31 grudnia 2008 r. Aktywa. Równocześnie, zgodnie z MSR12 Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy. Spółka zwraca uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w Spółce ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch.

4.2.2. Nabycie aktywów spółki SoftM Software und Beratung AG

Dnia 02 lutego 2009 zostało zakończone wezwanie na sprzedaż akcji spółki SoftM Software und Beratung AG ogłoszone dnia 22 grudnia 2008 roku przez spółkę Comarch Software AG w związku z przekroczeniem progu 30 % głosów na Walnym Zgromadzeniu spółki SoftM Software und Beratung AG, zgodnie z niemieckim prawem (German Securities Acquisition and Takeover Act -Wertpapiererwerbs- und Übernahmegesetz). Cena nabycia jednej akcji w wezwaniu wynosiła 3,45 EURO. W wyniku rozliczenia dokonanego w dniu 9 lutego 2009 roku ComArch Software AG nabył 1 991 777 akcji spółki po cenie 3,45 EURO za jedną akcję, za łączną cenę 6 871 630,65 EURO. Wg stanu na dzień sporządzenia raportu ComArch Software AG jest posiadaczem 5 241 777 akcji spółki SoftM Software und Beratung AG, które stanowią 80,89 % w jej kapitale zakładowym. Akcje te uprawniają do 5 241 777 głosów, tj. 80,89 % na walnym zgromadzeniu spółki.

W wyniku konsolidacji Grupy SoftM przychody ze sprzedaży Grupy Comarch w pierwszym kwartale 2009 roku wzrosły o 46,0 mln zł, zysk operacyjny spadł o 8,8 mln zł a zysk netto o 6,4 mln zł.

4.3. Inne wydarzenia I kwartału 2009 roku

4.3.1. Terminy raportów okresowych w 2009 roku

Zgodnie z § 100 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Zarząd ComArch S.A. przedstawił terminy przekazywania raportów okresowych w 2008 roku w raporcie bieżącym nr 5/2008. W związku z nowelizacją rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, zostały one zmodyfikowane raportem bieżącym nr 7/2009.

4.4. Zdarzenia po dacie bilansu

4.4.1. Podpisanie umowy ramowej z CPI MSWiA

W dniu 7 kwietnia 2009 roku została podpisana umowa ramowa pomiędzy Centrum Projektów Informatycznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie („CPI MSWiA”) a konsorcjum firm ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie, CA Services SA z siedzibą w Krakowie i Pwc Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie („Konsorcjum”). Zawarta umowa ma charakter umowy ramowej, w rozumieniu art. 99 Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2007, Nr 233 poz. 1655 z póź. zm.) – prawo zamówień publicznych i określa warunki realizacji zamówień na usługi przez strony niniejszej umowy. Przedmiotem niniejszej umowy jest określenie warunków udzielania i realizacji zamówień na świadczenie usług doradczych w zakresie realizowanych projektów, jakich CPI MSWiA może udzielić Konsorcjum w okresie obowiązywania niniejszej umowy.

Na podstawie niniejszej umowy ramowej CPI MSWiA może udzielać Konsorcjum zamówień do kwoty netto w wysokości 54 279 400,00 zł, nie dłużej jednak niż 4 lata od dnia zawarcia niniejszej umowy. Kwota, o której mowa jest jedynie kwotą orientacyjną i określa górną granicę zobowiązań jakie CPI MSWiA może zaciągnąć na podstawie niniejszej umowy ramowej. Udzielenie zamówień na niższą kwotę niż wskazana powyżej nie może być podstawą roszczenia wobec CPI MSWiA z tytułu nie wywiązania się z umowy ramowej. W przypadku wyczerpania powyższej kwoty, umowa ramowa wygasa, bez konieczności składania dodatkowych oświadczeń stron.

W ramach realizacji przedmiotu zamówienia Konsorcjum będzie wykonywać usługi obejmujące:

- 1) Doradztwo strategiczne m. in. w zakresie planowania projektów, analizy wymagań, opracowania architektury, opracowania dokumentacji oraz ewentualnych zmian w przepisach prawa dotyczących obszarów działania prowadzonych projektów,
- 2) Wsparcie zespołów wykonawczych Zamawiającego w zakresie zarządzania programami, portfelami projektów oraz projektem i zorganizowania Biura Projektu oraz wykonywanie prac zleconych przez biuro projektu Zamawiającego, w tym w szczególności: opracowanie niezbędnej dokumentacji, wsparcia w toku udzielania zamówień publicznych w toku realizacji projektów, wsparcie w zakresie pozyskiwania i kontroli finansów projektowych w tym pozyskiwanie funduszy pomocowych UE, wsparcie w zakresie strategii komunikacji oraz promocji projektów, wsparcie w toku odbiorów produktów wytwarzanych w ramach poszczególnych projektów.

4.4.2. Zwiększenie udziału BZ WBK TFI S.A. w ogólnej liczbie głosów na WZA spółki ComArch S.A.

W dniu 29 kwietnia 2009 roku BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Akcji Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego, Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Zrównoważony Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz Lukas Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanych Funduszami) zawiadomiło, że w wyniku nabyć akcji w dniu 23 kwietnia 2009 roku, wymienione Fundusze stały się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2%.

W dniu 23 kwietnia 2009 roku w posiadaniu Funduszy znajdowało się łącznie 1 800 179 akcji, co stanowi 22,61% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 800 179 głosów, co

stanowi 12,04% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

4.4.3. Zwiększenie udziału BZ WBK AIB Asset Management S.A. w ogólnej liczbie głosów na WZA ComArch S.A.

W dniu 15 maja 2009 r. BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku nabyć akcji w dniu 11 maja 2009 roku, klienci Spółki stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o co najmniej 2%.

W dniu 11 maja 2009 roku klienci BZ WBK Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 2 756 060 akcji, co stanowi 34,62% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 2 756 060 głosów, co stanowi 18,43% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A. Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 11/2009.

4.4.4. Wykaz informacji bieżących i okresowych przekazanych przez ComArch S.A. do publicznej wiadomości w 2008 roku

Dnia 4 maja 2009 roku Zarząd ComArch S.A. podał wykaz informacji bieżących i okresowych przekazanych do publicznej wiadomości w roku 2008. Oryginały raportów znajdują się w siedzibie Spółki w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39a. Zostały również udostępnione na stronie internetowej Spółki pod adresem: <http://www.comarch.pl/pl/investors/reports>

4.4.5. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka ComArch S.A. zawarła w okresie od 1 kwietnia 2009 roku do 15 maja 2009 roku kontrakt terminowy na zakup waluty EUR. Wartość netto kontraktów terminowych otwartych w dniu 15 maja 2009 roku wynosiła 4 350 tys. EUR oraz 1 800 tys. USD. Na dzień 15 maja 2009 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wyniosła minus 181 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 12 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez ComArch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych.

4.5. Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej

W I kwartale 2009 r. spółki Grupy nie wystąpiły z powództwem ani nie były pozwane w postępowaniach spełniających kryteria określone w § 87 ust. 7 pkt 7a) i 7b) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 5 975 tys. zł, z czego część została objęta rezerwami utworzonymi w roku poprzednim. W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi, Grupa Comarch w pierwszym kwartale 2009 roku nie utworzyła dodatkowych rezerw na kwotę potencjalnych roszczeń.

4.6. Stanowisko Zarządu odnośnie zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz

Zarząd nie podał prognozy wyników na I kwartał 2009 roku.

4.7. Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe

Nie wystąpiły.

4.8. Informacje o udzielonych przez Spółkę lub podmiot zależny poręczeniach kredytu lub pożyczki lub udzielonych gwarancjach

Nie wystąpiły.

4.9. Inne istotne informacje dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

Wg stanu na dzień 31 marca 2009 roku ComArch S.A. ani spółki zależne nie były stroną opcji walutowych.

W I kwartale 2009 roku spółka ComArch S.A. nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń na podstawie §88 MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” ani na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.

5. Opis istotnych dokonań i niepowodzeń oraz czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy Grupy Comarch w I kwartale 2009 roku oraz czynników, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

5.1. Przychody ze sprzedaży i wynik finansowy

W okresie pierwszego kwartału 2009 roku Grupa Comarch osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości 159,7 mln zł (wzrost o 49,4 mln zł tj. 44,7 % w porównaniu do pierwszego kwartału 2008 roku). Wynik operacyjny wyniósł minus 5,9 mln zł i był o 11,5 mln zł mniejszy niż w pierwszym kwartale 2008 roku, natomiast wynik netto przypadający na akcjonariuszy ComArch S.A. w pierwszym kwartale 2009 roku wyniósł minus 2,9 mln zł (w porównaniu do plus 165,1 mln zł w analogicznym okresie 2008 roku). Rentowność operacyjna wyniosła -3,7 % (w porównaniu do 5 % pierwszym kwartale 2008 roku).

Znaczący wzrost przychodów w opisywanym okresie to wynik wysokich przychodów ze sprzedaży oprogramowania i usług własnych oraz konsolidacji przychodów Grupy SoftM, nad którą Grupa Comarch przejęła kontrolę w czwartym kwartale 2008 roku. W wyniku konsolidacji Grupy SoftM przychody ze sprzedaży Grupy Comarch w pierwszym kwartale 2009 roku wzrosły o 46 mln zł.

Ujemny wynik finansowy odnotowany w pierwszym kwartale 2009 roku jest efektem przede wszystkim strat poniesionych przez Grupę SoftM oraz kosztów funkcjonowania spółek prowadzących nowe projekty inwestycyjne, założonych przez CCF FIZ. W wyniku konsolidacji Grupy SoftM wynik operacyjny Grupy Comarch w pierwszym kwartale 2009 roku zmniejszył się o 8,8 mln zł, a zysk netto przypadający na akcjonariuszy o 5,2 mln zł. Wpływ spółek założonych przez CCF na wynik operacyjny i netto Grupy Comarch wyniósł odpowiednio minus 2 mln zł i plus 1,7 mln zł. Pozostałe zdarzenia nietypowe miały mniej istotny wpływ na wyniki finansowe osiągnięte w pierwszym kwartale 2009 roku. Po wyeliminowaniu wpływu SoftM, spółek CCF FIZ oraz kosztu programu opcji menedżerskich, skorygowany zysk operacyjny wyniósł 5,6 mln zł (spadek o 25,7 % w porównaniu pierwszego kwartału 2008 roku). Po wyeliminowaniu wpływu wyżej wymienionych zdarzeń nietypowych oraz wpływu rozliczenia aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego i różnic przejściowych, zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki wyniósł w pierwszym kwartale 2009 roku 1,9 mln zł, w porównaniu do 7,1 mln zł w pierwszym kwartale roku poprzedniego. Skorygowana rentowność operacyjna wyniosła w pierwszym kwartale 2009 roku 5%, a skorygowana rentowność netto 1,7%.

Nominalny zysk EBITDA wyniósł w pierwszym kwartale 2009 roku -0,7 mln zł i był mniejszy o 10,9 mln zł niż w pierwszym kwartale 2008 roku, natomiast skorygowany o zdarzenia jednorazowe zysk EBITDA ukształtował się na nieco niższym od ubiegłorocznego poziomie (10,8 mln zł w Q1 2009 wobec 12,2 mln zł w Q1 2008). Skorygowana marża EBITDA wyniosła w pierwszym kwartale 2009 roku 9,5%.

W celu zwiększenia rentowności operacyjnej, Grupa prowadzi politykę stabilizacji wielkości zatrudnienia na obecnym poziomie, racjonalnej redukcji kosztów oraz zwiększenia efektywności działania. Na dzień 31 marca 2009 roku Grupa Comarch (bez pracowników Grupy SoftM oraz MKS Cracovia SSA) zatrudniała 2 838 osób, tj. o 71 osób mniej niż na koniec 2008 roku (spadek o 2,4 %). Na dzień 31 marca 2009 roku Grupa SoftM zatrudniała 403 osoby, tj. o 3 osoby mniej niż na koniec roku. Dobre wyniki finansowe osiągnięte na podstawowej działalności Grupy mimo obserwowanego spowolnienia w gospodarce polskiej i światowej, potwierdzają skuteczność realizowanej strategii zakładającej:

- a) sprzedaż rozwiązań informatycznych opartych w znaczącej części na własnych produktach,
- b) rozwój sprzedaży coraz większej ilości produktów na rynkach zagranicznych,
- c) stałe ulepszanie operacyjnej efektywności działania poprzez doskonalenie procedur i racjonalizację kosztów.

Bardzo dobra sytuacja finansowa Grupy Comarch jest czynnikiem, który umożliwia Grupie Comarch stałą rozbudowę i ulepszanie portfolio produktów i jakości usług, jak również zapewniającym bezpieczeństwo działalności w przypadku zmiennej sytuacji

makroekonomicznej w Polsce i na świecie. Grupa świadomie ponosi koszty rozwoju nowych produktów oraz działalności na rynkach zagranicznych, inwestując w ten sposób w budowanie przewagi konkurencyjnej na przyszłość.

Poniższa tabela przedstawia wybrane dane finansowe w wysokości nominalnej (obliczonej zgodnie z MSSF) oraz w wysokości skorygowanej o wpływ zdarzeń jednorazowych:

	Q1 2009	Q1 2008
Przychody ze sprzedaży	159 691	110 332
Przychody ze sprzedaży spółki SoftM Software und Beratung AG	46 019	0
Przychody ze sprzedaży skorygowane	113 672	110 332
Amortyzacja*	5 194	4 584
Wynik operacyjny nominalny (zgodny z MSSF)	-5 913	5 563
Wpływ na wynik kosztów opcji menedżerskich	-745	-1 486
Wpływ na wynik FIZ oraz spółek utworzonych przez CCF FIZ	-2 048	-548
Wynik operacyjny Grupy SoftM (w okresie objętym konsolidacją)	-8 765	0
Wynik operacyjny skorygowany	5 645	7 597
Wynik netto przypadający na akcjonariuszy Spółki nominalny (zgodny z MSSF)	-2 864	165 136
Wpływ na wynik kosztów opcji menedżerskich	-745	-1 486
Wpływ na wynik FIZ oraz spółek utworzonych przez CCF FIZ	1 709	563
Wpływ na wynik aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego z tytułu działalności w SSE	0	-1 763
Wpływ na wynik aktywa z tytułu różnic przejściowych oraz pozostałych rezerw na podatek odroczonego	-607	1 017
Wpływ na wynik wyceny aktywów netto CCF FIZ związanej ze sprzedażą akcji INTERIA.PL S.A.	0	159 684
Wynik netto Grupy SoftM przypadający na akcjonariuszy Spółki	-5 162	0
Wynik netto przypadający na akcjonariuszy Spółki skorygowany	1 941	7 121
Rentowność operacyjna nominalna	-3,70%	5,04%
Rentowność operacyjna skorygowana	4,97%	6,89%
Rentowność netto nominalna	-1,79%	149,67%
Rentowność netto skorygowana	1,71%	6,45%
EBITDA (zysk operacyjny + amortyzacja) nominalna	-719	10 147
EBITDA (zysk operacyjny + amortyzacja) skorygowana	10 839	12 181
Marża EBITDA nominalna	-0,45%	9,20%
Marża EBITDA skorygowana	9,54%	11,04%

*) z pominięciem amortyzacji SoftM w celu doprowadzenia danych do porównywalności

5.2. Struktura przychodów

Pomimo znaczącego wzrostu przychodów ze sprzedaży, struktura rodzajowa przychodów w pierwszym kwartale 2009 roku nie uległa znaczącym zmianom w porównaniu do pierwszego kwartału 2008 roku. Sprzedaż usług i oprogramowania własnego Comarch w pierwszym kwartale 2009 roku była o 47,1 mln zł, tj. 51,5 % wyższa niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Równocześnie nastąpił wzrost sprzedaży oprogramowania obcego i sprzętu komputerowego o 2,1 mln zł (12,4 %). W efekcie udział usług i oprogramowania własnego w całkowitej sprzedaży w pierwszym kwartale 2009 roku wzrósł z 82,7 % do 86,7 %, a udział łącznej sprzedaży sprzętu komputerowego i oprogramowania obcego spadł z 15,2 % do 11,7 %. Pozostała sprzedaż stanowiła 1,6 % przychodów ze sprzedaży i była na poziomie porównywalnym do analogicznego okresu ubiegłego roku.

Struktura sprzedaży wg rodzaju	3 miesiące 2009	%	3 miesiące 2008	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Usługi	120 679	75,6%	66 457	60,2%	54 222	81,6%
Software własny	17 683	11,1%	24 851	22,5%	-7 168	-28,8%
Software obcy	7 936	5,0%	6 999	6,4%	937	13,4%
Hardware	10 791	6,7%	9 668	8,8%	1 123	11,6%
Pozostałe	2 602	1,6%	2 357	2,1%	245	10,4%
Razem	159 691	100,0%	110 332	100,0%	49 359	44,7%

W pierwszym kwartale 2009 roku bardzo istotnie wzrosła sprzedaż do odbiorców z sektora telekomunikacja, media, IT (wzrost o 13,8 mln zł, tj. o 78,3 % w porównaniu z pierwszym kwartałem 2008 roku). Wzrost sprzedaży nastąpił także do sektora przemysł i utilities (wzrost o 2,1 mln zł, tj. 17,8 % w porównaniu z pierwszym kwartałem 2008 roku) oraz do sektora MSP w Polsce (wzrost o 1,5 mln zł, tj. 12,2 %). W pierwszym kwartale 2009 roku spadła sprzedaż do klientów z sektora handel i usługi (spadek o 4,2 mln zł, tj. 24,5 %), do sektora finanse i bankowość (spadek o 2,8 mln zł, tj. 8,0 %). W związku z wejściem Grupy SoftM w skład Grupy Comarch nastąpiło skokowe zwiększenie przychodów ze sprzedaży dla małych i średnich przedsiębiorstw z niemieckojęzycznego obszaru językowego (o 46,0 mln zł) oraz związana z tym faktem zmiana w udziale poszczególnych sektorów w przychodach ze sprzedaży całej Grupy.

Struktura sprzedaży wg sektorów	3 miesiące 2009	%	3 miesiące 2008	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Telekomunikacja, Media, IT	31 461	19,7%	17 646	16,0%	13 815	78,3%
Finanse i Bankowość	31 846	19,9%	34 624	31,4%	-2 778	-8,0%
Handel i Usługi	12 845	8,1%	17 022	15,4%	-4 177	-24,5%
Przemysł & Utilities	13 584	8,5%	11 529	10,4%	2 055	17,8%
Sektor publiczny	7 628	4,8%	15 205	13,8%	-7 577	-49,8%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - Polska	13 726	8,6%	12 234	11,1%	1 492	12,2%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - DACH	46 019	28,8%	0	0,0%	46 019	100,0%
Pozostałe	2 582	1,6%	2 072	1,9%	510	24,6%
Razem	159 691	100,0%	110 332	100,0%	49 359	44,7%

Sprzedaż zagraniczna Grupy Comarch w pierwszym kwartale 2009 roku odnotowała zdecydowany wzrost: o 60,8 mln zł, tj. 244,9 % w porównaniu do pierwszego kwartału 2008 roku. Jej udział w sprzedaży ogółem przekroczył poziom 53 % wobec 22,5 % w ubiegłym roku. W przychodach ze sprzedaży zagranicznej uwzględnione jest 46,0 mln zł przychodów ze sprzedaży Grupy SoftM. Bez uwzględnienia sprzedaży Grupy SoftM sprzedaż zagraniczna wyniosłaby 39,7 mln zł i stanowiłaby 34,9 % całkowitych przychodów Grupy Comarch w pierwszym kwartale 2009 roku.

Geograficzna struktura sprzedaży	3 miesiące 2009		3 miesiące 2008	
		%		%
Kraj	74 006	46,3%	85 490	77,5%
Zagranica	85 685	53,7%	24 842	22,5%
Razem	159 691	100,0%	110 332	100,0%

Mimo niesprzyjających obecnie warunków makroekonomicznych, jednym z głównych celów strategicznych Grupy pozostaje intensyfikacja sprzedaży zagranicznej na wybranych rynkach, głównie Europy Zachodniej i Środkowej, jako skutecznej metody na długofalowy rozwój działalności Comarch. Pozytywny wpływ na rozwój sprzedaży zagranicznej ma umocnienie się kursów EURO i USD wobec PLN. Wartość kontraktów zagranicznych (bez kontraktów Grupy SoftM) w portfelu zamówień na 2009 rok wynosi 93,5 mln zł i jest wyższa o 8,3 % niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Struktura przychodów pokazuje, iż sprzedaż Grupy Comarch jest dobrze zdywersyfikowana i Grupa nie jest uzależniona od pojedynczego sektora, klienta czy sprzedawanego produktu. Taka struktura przychodów znacząco redukuje ryzyko działalności operacyjnej, związane z możliwymi wahaniami koniunktury w poszczególnych sektorach w danym roku.

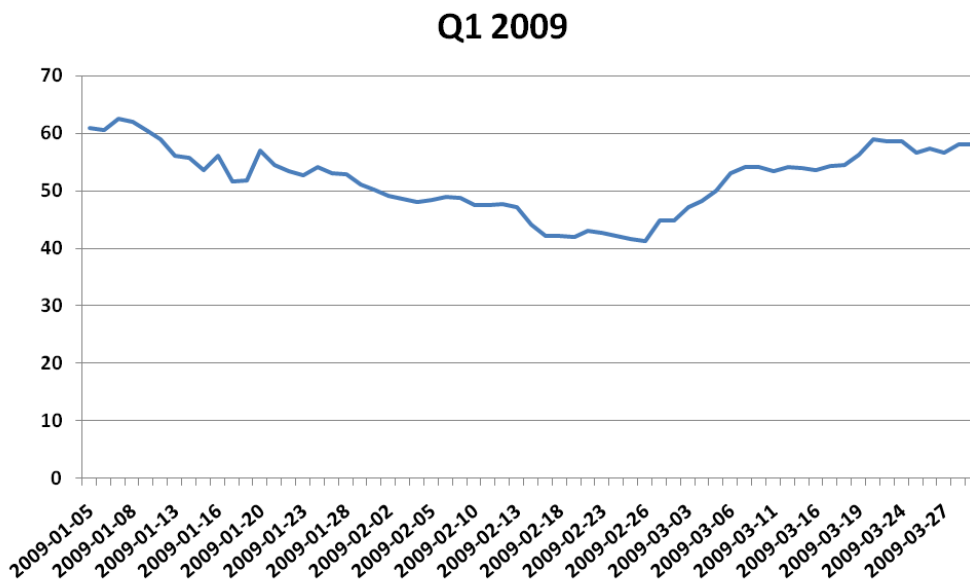
5.3. Portfel zamówień

Portfel zamówień na rok bieżący (bez zamówień pozyskiwanych przez Grupę SoftM) wynosił na koniec kwietnia 2009 roku 381,2 mln zł i był niższy o 15,4 % niż w analogicznym okresie w 2008 roku. Spadek wartości portfela zamówień jest w całości spowodowany zmniejszonymi zamówieniami na sprzęt komputerowy i oprogramowanie obce. Wartość portfela zamówień na usługi i software własny wzrosła o 4,8 % do 340,7 mln zł, w efekcie ich udział w portfelu zamówień ogółem osiągnął 89,4%. Udział kontraktów zagranicznych w portfelu zamówień wzrósł do 24,5 %.

Mimo spadku globalnej wartości portfela zamówień, spowodowanego dekoniunkturą w gospodarce i na rynku IT, struktura zakontraktowanych na rok bieżący przychodów potwierdza możliwości stabilnej działalności Grupy w warunkach recesji. Równocześnie Zarząd Spółki podkreśla, że utrzymanie zadowalającej rentowności operacyjnej i zwiększanie udziałów rynkowych pozostaje jednym z najważniejszych priorytetów Grupy w bieżącym roku.

Portfel zamówień na rok bieżący	Stan na 30 kwietnia 2009 r.	Stan na 30 kwietnia 2008 r.	Zmiana
Przychody zakontraktowane na rok bieżący	381 246	450 412	-15,4%
<i>w tym kontrakty zagraniczne</i>	93 515	86 339	8,3%
<i>udział kontraktów zagranicznych</i>	<i>24,5%</i>	<i>19,20%</i>	
<i>w tym usługi i software własne</i>	340 719	325 221	4,8%
<i>udział usług i software własnych</i>	<i>89,4%</i>	<i>72,20%</i>	

5.4. Kurs akcji ComArch S.A.

Wyniki Grupy w przyszłych kwartałach będą zależą przede wszystkim od globalnej sytuacji makroekonomicznej, kształtowania się koniunktury w polskiej gospodarce, sytuacji finansowej średnich i dużych przedsiębiorstw, które stanowią podstawową bazę klientów Grupy oraz tempa wzrostu wynagrodzeń pracowników branży IT.

5.5. Zdarzenia I kwartału 2009 roku o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch

5.5.1. Zakończenie wezwania na akcje spółki SoftM Software und Beratung AG

W dniu 02 lutego 2009 zakończono zostało, przeprowadzone przez Comarch Software AG, wezwanie do sprzedaży akcji spółki SoftM Software und Beratung AG. Okres akceptacji wezwania rozpoczął się 22 grudnia 2008 roku. W wyniku rozliczenia powyższego wezwania dokonanego w dniu 9 lutego 2009 roku ComArch Software AG nabył 1 991 777 akcji spółki po cenie 3,45 EURO za jedną akcję, za łączną cenę 6 872 tys. EURO. Wg stanu na dzień sporządzenia raportu ComArch Software AG jest posiadaczem 5 241 777 akcji spółki SoftM Software und Beratung AG, które stanowią 80,89 % w jej kapitale zakładowym. Akcje te uprawniają do 5 241 777 głosów, tj. 80,89 % na walnym zgromadzeniu spółki. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr 6/2009.

5.5.2. Konwersja, dopuszczenie do obrotu giełdowego, wprowadzenie do obrotu giełdowego i asymilacja 9 400 akcji serii A

W związku z wnioskiem jednego z akcjonariuszy oraz na podstawie uchwały Zarządu ComArch S.A. podjętej w dniu 1 grudnia 2008 roku z dniem 05 stycznia 2009 r. uległy zmianie prawa z 9 400 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A

- przed zmianą - akcje imienne uprzywilejowane, stosunek głosów na WZA Spółki 1:5,
- po zmianie - akcje zwykłe na okaziciela, stosunek głosów 1:1

Ogólna liczba głosów na walnym zgromadzeniu emitenta po dokonaniu zamiany: 14 954 196
Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Uchwałą Nr 12/2009 z dnia 8 stycznia 2009 r., stwierdził, że do obrotu giełdowego na rynku podstawowym dopuszczonych jest 9 400 akcji zwykłych na okaziciela serii A spółki ComArch S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda, oznaczonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. kodem „PLCOMAR00061”.

Na podstawie §38 ust. 1 i ust. 3 Regulaminu Giełdy Zarząd Giełdy postanowił wprowadzić z dniem 16 stycznia 2009 r. w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcje spółki ComArch S.A., o których mowa powyżej, pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w dniu 16 stycznia 2009 r. asymilacji tych akcji z akcjami spółki będącymi w obrocie giełdowym. Dnia 13 stycznia 2009 r. Zarząd

Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. poinformował, że postanowił dokonać w dniu 16 stycznia 2009 roku asymilacji 9 400 akcji spółki ComArch S.A. oznaczonych kodem PLCOMAR00061 z 6 202 796 akcjami spółki ComArch S.A. oznaczonymi kodem PLCOMAR00012. Akcje objęte asymilacją otrzymały kod PLCOMAR00012. O szczegółach Spółka informowała w raportach bieżących 1/2009, 3/2009 oraz 4/2009.

5.6. Zdarzenia po dacie bilansu o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch

5.6.1. Podpisanie umowy ramowej z CPI MSWiA

W dniu 7 kwietnia 2009 roku została podpisana umowa ramowa pomiędzy Centrum Projektów Informatycznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie („CPI MSWiA”) a konsorcjum firm ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie, CA Services SA z siedzibą w Krakowie i Pwc Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie („Konsorcjum”). Zawarta umowa ma charakter umowy ramowej, w rozumieniu art. 99 Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2007, Nr 233 poz. 1655 z późn. zm.) – prawo zamówień publicznych i określa warunki realizacji zamówień na usługi przez strony niniejszej umowy. Przedmiotem niniejszej umowy jest określenie warunków udzielania i realizacji zamówień na świadczenie usług doradczych w zakresie realizowanych projektów, jakich CPI MSWiA może udzielić Konsorcjum w okresie obowiązywania niniejszej umowy.

Na podstawie niniejszej umowy ramowej CPI MSWiA może udzielać Konsorcjum zamówień do kwoty netto w wysokości 54 279 400,00 zł, nie dłużej jednak niż 4 lata od dnia zawarcia niniejszej umowy. Kwota, o której mowa jest jedynie kwotą orientacyjną i określa górną granicę zobowiązań jakie CPI MSWiA może zaciągnąć na podstawie niniejszej umowy ramowej. Udzielenie zamówień na niższą kwotę niż wskazana powyżej nie może być podstawą roszczenia wobec CPI MSWiA z tytułu nie wywiązania się z umowy ramowej. W przypadku wyczerpania powyższej kwoty, umowa ramowa wygasa, bez konieczności składania dodatkowych oświadczeń stron.

W ramach realizacji przedmiotu zamówienia Konsorcjum będzie wykonywać usługi obejmujące:

- 1) Doradztwo strategiczne m. in. w zakresie planowania projektów, analizy wymagań, opracowania architektury, opracowania dokumentacji oraz ewentualnych zmian w przepisach prawa dotyczących obszarów działania prowadzonych projektów,
- 2) Wsparcie zespołów wykonawczych Zamawiającego w zakresie zarządzania programami, portfelami projektów oraz projektem i zorganizowania Biura Projektu oraz wykonywanie prac zleconych przez biuro projektu Zamawiającego, w tym w szczególności: opracowanie niezbędnej dokumentacji, wsparcia w toku udzielania zamówień publicznych w toku realizacji projektów, wsparcie w zakresie pozyskiwania i kontroli finansów projektowych w tym pozyskiwanie funduszy pomocowych UE, wsparcie w zakresie strategii komunikacji oraz promocji projektów, wsparcie w toku odbiorów produktów wytwarzanych w ramach poszczególnych projektów.

5.6.2. Zwiększenie udziału BZ WBK TFI S.A. w ogólnej liczbie głosów na WZA spółki ComArch S.A.

W dniu 29 kwietnia 2009 roku BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Akcji Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego, Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Zrównoważony Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz Lukas Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanych Funduszami) zawiadomiło, że w wyniku nabyć akcji w dniu 23 kwietnia 2009 roku, wymienione Fundusze stały się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2%.

W dniu 23 kwietnia 2009 roku w posiadaniu Funduszy znajdowało się łącznie 1 800 179 akcji, co stanowi 22,61% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 800 179 głosów, co stanowi 12,04% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

5.6.3. Zwiększenie udziału BZ WBK AIB Asset Management S.A. w ogólnej liczbie głosów na WZA ComArch S.A.

W dniu 15 maja 2009 r. BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku nabyć akcji w dniu 11 maja 2009 roku, klienci Spółki stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o co najmniej 2%.

W dniu 11 maja 2009 roku klienci BZ WBK Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 2 756 060 akcji, co stanowi 34,62% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 2 756 060 głosów, co stanowi 18,43% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A. Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 11/2009.

VII. Skrócone kwartalne sprawozdanie finansowe ComArch S.A. za I kwartał 2009 roku

I. Bilans	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.	31 marca 2008 r.
AKTYWA			
I. Aktywa trwałe	489 907	477 645	376 437
1. Wartości niematerialne i prawne	2 575	2 895	2 960
2. Rzeczowe aktywa trwałe	216 466	215 399	191 610
3. Inwestycje długoterminowe	268 653	256 510	176 638
3.1 Długoterminowe aktywa finansowe	268 610	256 467	176 595
a) w jednostkach powiązanych	268 610	256 467	176 595
b) w pozostałych jednostkach	-	-	-
3.2 Inne inwestycje długoterminowe	43	43	43
4. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 213	2 841	5 229
4.1 Aktywa z tytułu odroczonego podatku	1 869	2 341	3 930
4.2 Inne rozliczenia międzyokresowe	344	500	1 299
II. Aktywa obrotowe	188 431	254 875	227 750
1. Zapasy	30 951	28 494	22 876
2. Należności krótkoterminowe	113 446	167 594	132 142
2.1 od jednostek powiązanych	34 873	26 179	16 536
2.2 od pozostałych jednostek	78 573	141 415	115 606
3. Inwestycje krótkoterminowe	24 712	42 421	50 818
3.1 Krótkoterminowe aktywa finansowe	24 712	42 421	50 818
a) w jednostkach powiązanych	5 200	3 400	5 825
b) w pozostałych jednostkach	-	-	7 079
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	19 512	39 021	37 914
4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	19 322	16 366	21 914
Aktywa razem	678 338	732 520	604 187
PASYWA			
I. Kapitał własny	464 855	456 784	419 137
1. Kapitał zakładowy	7 960	7 960	7 960
2. Kapitał zapasowy	256 067	256 067	230 244
3. Kapitał z aktualizacji wyceny	150 753	152 692	143 415
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	745	745	745
5. Kapitał z rozliczenia fuzji	-	-	-
6. Zysk (strata) z lat ubiegłych	39 320	176	25 999
7. Zysk (strata) netto	10 010	39 144	10 774
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	213 483	275 736	185 050
1. Rezerwy na zobowiązania	39 078	39 444	2 754
1.1 Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	36 900	37 266	1 262
1.2 Pozostałe rezerwy	2 178	2 178	1 492
a) krótkoterminowe	2 178	2 178	1 492
2. Zobowiązania długoterminowe	89 588	89 407	82 119
2.1 wobec jednostek powiązanych	214	223	273
2.2 wobec pozostałych jednostek	89 374	89 184	81 846
3. Zobowiązania krótkoterminowe	53 383	92 628	72 511
3.1 wobec jednostek powiązanych	8 665	3 801	4 679
3.2 wobec pozostałych jednostek	43 621	87 559	65 748
3.3 Fundusze specjalne	1 097	1 268	2 084
4. Rozliczenia międzyokresowe	31 434	54 257	27 666
4.1 Inne rozliczenia międzyokresowe	31 434	54 257	27 666
a) krótkoterminowe	31 434	54 257	27 666
Pasywa razem	678 338	732 520	604 187
Wartość księgowa	464 855	456 784	419 137
Liczba akcji (w szt.)	7 960 596	7 960 596	7 960 596
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	58,39	57,38	52,65
Rozwodniona liczba akcji (w szt.)	7 960 596	7 960 596	7 960 596
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	58,39	57,38	52,65

II. Rachunek zysków i strat	I kwartał 2009	I kwartał 2008
Za okres od 01.01 – 31.03.2009 oraz 01.01- 31.03.2008 (w tys. PLN)		
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	88 292	102 827
- od jednostek powiązanych	10 783	6 099
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	75 523	82 034
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	12 769	20 793
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	65 458	66 980
- jednostkom powiązanym	3 699	3 822
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	55 267	49 463
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	10 191	17 517
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	22 834	35 847
IV. Koszty sprzedaży	10 203	9 128
V. Koszty ogólnego zarządu	4 564	6 695
VI. Zysk (strata) ze sprzedaży	8 067	20 024
VII. Pozostałe przychody operacyjne	192	244
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	155	71
2. Inne przychody operacyjne	37	173
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	5 937	9 099
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	-
2. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	-	-
3. Koszt prac sfinansowanych dotacjami	1 896	6 901
4. Inne koszty operacyjne	4 041	2 198
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2 322	11 169
X. Przychody finansowe	11 926	707
1. Odsetki, w tym:	905	668
- od jednostek powiązanych	585	109
2. Zysk ze zbycia inwestycji	-	-
3. Aktualizacja wartości inwestycji	-	-
4. Inne	11 021	39
XI. Koszty finansowe	3 552	1 856
1. Odsetki	933	923
2. Strata ze zbycia inwestycji	357	-
3. Aktualizacja wartości inwestycji	2 062	-
4. Inne	200	933
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej	10 696	10 020
XV. Zysk (strata) brutto	10 696	10 020
XVI. Podatek dochodowy	686	-754
XIX. Zysk (strata) netto	10 010	10 774
Zysk (strata) netto (zanualizowany)	38 680	31 353
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie 01.04.2008 – 31.03.2009 (w szt.)	7 960 596	7 936 453
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	4,86	3,95
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie 01.04.2008 – 31.03.2009 (w szt.)	7 960 596	7 936 453
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	4,86	3,95

III. Rachunek zmian w kapitale własnym	I kwartał 2009	12 miesięcy 2008	I kwartał 2008
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	456 784	264 948	264 948
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-
I.a Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	456 784	264 948	264 948
1. Kapitał zakładowy na początek okresu	7 960	7 960	7 960
1.1 Zmiany kapitału zakładowego	-	-	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-	-
- emisja akcji	-	-	-
- konwersja obligacji na akcje	-	-	-
1.2 Kapitał zakładowy na koniec okresu	7 960	7 960	7 960
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy na początek okresu	-	-	-
2.1 Należne wpłaty na kapitał zakładowy na koniec okresu	-	-	-
3. Kapitał zapasowy na początek okresu	256 067	230 244	230 244
3.1 Zmiany kapitału zapasowego	-	25 823	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	25 823	-
- podział zysku z lat poprzednich	-	25 823	-
- przeniesienie kapitału rezerwowego	-	-	-
b) zmniejszenia	-	-	-
- pokrycie straty z fuzji	-	-	-
3.2 Kapitał zapasowy na koniec okresu	256 067	256 067	230 244
4. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	152 692	0	0
4.1 Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	1 939	152 692	143 415
a) zwiększenia (z tytułu)	454	188 509	143 415
- wycena bilansowa certyfikatów inwestycyjnych i jednostek uczestnictwa	-	188 509	143 415
- rezerwa na podatek odroczony w związku z wyceną certyfikatów	454	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	2 393	35 817	-
- wycena bilansowa certyfikatów inwestycyjnych i jednostek uczestnictwa	2 393	-	-
- rezerwa na podatek odroczony w związku z wyceną certyfikatów	-	35 817	-
- wycena udziałów w walucie obcej	-	-	-
4.2 Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	150 753	152 692	143 415
5. Kapitał z fuzji na początek okresu	-	-	-
a) zwiększenia	-	-	-
- pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	-	-
5.1. Kapitał z fuzji na koniec okresu	-	-	-
6. Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	745	745	745
a) zmniejszenia	-	-	-
- przeniesienie na kapitał zapasowy	-	-	-
6.1 Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	745	745	745
7. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	39 320	25 999	25 999
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-
7.1 Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	39 320	25 999	25 999
a) zmniejszenia (z tytułu)	-	25 823	-
- przeniesienie zysku z lat poprzednich na kapitał zapasowy	-	25 823	-
7.2 Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	39 320	176	25 999
8. Wynik netto	10 010	39 144	10 774
8.1 Wynik za okres	10 010	39 144	10 774
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	464 855	456 784	419 137
III. Kapitał własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	464 855	456 784	419 137

IV. Rachunek przepływu środków pieniężnych

Za okres od 01.01– 31.03.2009

oraz 01.01-31.03.2008 (w tys. PLN)

A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

	I kwartał 2009	I kwartał 2008
I. Zysk (strata) netto	10 010	10 774
II. Korekty razem	-6 128	-7 448
1. Amortyzacja	4 350	4 125
2. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	39	-531
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 421	1 306
4. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	428	-71
5. Zmiana stanu rezerw	562	-1 312
6. Zmiana stanu zapasów	-2 457	9 547
7. Zmiana stanu należności	48 582	37 552
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-32 235	-37 519
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-26 818	-20 545
10. Inne korekty	-	-

III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia

3 882 **3 326**

B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

I. Wpływy	161	350
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	161	25
2. Z aktywów finansowych, w tym:	-	325
a) w jednostkach powiązanych	-	325
- zbycie aktywów finansowych	-	325
b) w pozostałych jednostkach	-	-
- zbycie aktywów finansowych	-	-
II. Wydatki	-19 836	-20 994
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-8 920	-11 494
2. Na aktywa finansowe, w tym:	-10 558	-9 500
a) w jednostkach powiązanych	-10 558	-2 500
- nabycie aktywów finansowych	-	-
- udzielone pożyczki długoterminowe	-8 758	-
- udzielone pożyczki krótkoterminowe	-1 800	-2 500
- dopłaty do kapitału	-	-
b) w pozostałych jednostkach	-	-7 000
- nabycie aktywów finansowych	-	-7 000
3. Inne wydatki inwestycyjne	-358	-

III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)

-19 675 **-20 644**

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

I. Wpływy	-	5 826
1. Wpłata emisji akcji	-	-
2. Kredyty i pożyczki	-	5 825
3. Odsetki	-	1
4. Inne wpływy finansowe	-	-
II. Wydatki	-3 749	-1 897
1. Spłaty kredytów i pożyczek	-2 328	-590
2. Odsetki	-1 421	-1 307
3. Inne wydatki finansowe	-	-
4. Inne zobowiązania finansowe	-	-

III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)

-3 749 **3 929**

D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)

-19 542 **-13 389**

E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-19 581	-12 858
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-39	-531
F. Środki pieniężne na początek okresu	38 747	50 083
H. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- E), w tym:	19 166	37 225
- o ograniczonej możliwości dysponowania	152	-

V. Dodatkowe informacje i objaśnienia

1. Stosowane zasady rachunkowości

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity - Dz.U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późniejszymi zmianami) oraz przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r. Nr 33 poz. 259).

Kompletny opis stosowanych zasad rachunkowości został przedstawiony w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym Spółki, tj. sprawozdaniu za okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008 r. Gdyby sprawozdanie jednostkowe za 3 miesiące 2009 było sporządzane wg MSSF wynik finansowy wynosiłby 9 241 tys. zł.

2. Wybrane zasady wyceny

Długoterminowe aktywa finansowe

Na dzień bilansowy aktywa finansowe prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako długoterminowe, jeżeli okres ich dalszego posiadania wynosi ponad 12 miesięcy liczony od dnia bilansowego. Udziały wyceniane są w księgach rachunkowych na dzień ich nabycia lub powstania według cen nabycia, a na dzień bilansowy wg cen nabycia pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W przypadku wystąpienia trwałej utraty wartości dokonuje się odpisu aktualizującego nie później niż na dzień bilansowy.

Wartość jednostek uczestnictwa w FIZ wyceniana jest w wartości godziwej a skutki wyceny rozliczane są z kapitałem z aktualizacji.

Pożyczki wyceniane są według wartości nominalnej powiększonej o naliczone memoriałowo odsetki.

Krótkoterminowe aktywa finansowe

Aktywa wykazane w sprawozdaniu obejmują głównie aktywa pieniężne oraz udzielone podmiotom zależnym pożyczki. Aktywa pieniężne obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz naliczone memoriałowo odsetki od aktywów finansowych. Środki pieniężne w walucie krajowej wycenione zostały w wartości nominalnej, natomiast środki pieniężne w walutach obcych zostały wycenione na dzień bilansowy po kursie średnim NBP. Pożyczki wyceniane są według wartości nominalnej powiększonej o naliczone memoriałowo odsetki.

3. Informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych, w tym o korektach z tytułu rezerw, rezerwie i aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w ustawie o rachunkowości, dokonanych odpisach aktualizujących wartość składników aktywów

ComArch S.A. odwrócił dokonany w 2008 roku odpis aktualizujący wartość zapasów w kwocie 1 tys. zł. Kwotę odwrócenia ujęto w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

W I kwartale 2009 roku nie dokonano utworzenia nowych odpisów aktualizujących wartość zapasów.

Na posiadanych przez Spółkę zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

Z uwagi na fakt, iż Spółka prowadzi działalność zarówno działalność opodatkowaną na zasadach ogólnych jak i zwolnioną, więc przejściowe różnice w dochodzie podatkowym mogą realizować się w ramach obu tych działalności. Jednocześnie ostateczne ustalenie w ramach której z działalności (opodatkowanej czy zwolnionej) różnice przejściowe zostaną zrealizowane, jest dokonywane na bazie rocznego rozliczenia podatku dochodowego po zakończeniu roku obrotowego. W 2009 r. utworzono aktywo z tytułu różnic przejściowych w podatku dochodowym w kwocie 280 tys. zł i rozwiązano część aktywa utworzonego na dzień 31 grudnia 2008 r. w kwocie 753 tys. zł a także utworzono

rezerwę na podatek odroczony w kwocie 89 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik I kwartału 2009 roku wyniósł minus 562 tys. zł.

Dokonano zmniejszenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego związanego z wyceną posiadanych certyfikatów inwestycyjnych w FIZ w kwocie 454 tys. zł. Rezerwa ta, tak jak i wycena certyfikatów, rozliczana jest z kapitałem z aktualizacji wyceny.

4. Wybrane noty do skróconego sprawozdania finansowego

4.1. DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.	31 marca 2008 r.
a) w jednostkach zależnych i współzależnych	268 610	256 467	176 595
- udziały lub akcje	29 310	29 310	28 414
- udzielone pożyczki	50 319	36 278	3 145
- inne papiery wartościowe	187 175	189 569	144 436
- inne długoterminowe aktywa finansowe, w tym:	1 806	1 310	600
- odsetki od udzielonych pożyczek	1 806	1 310	600
b) w jednostkach stowarzyszonych	-	-	-
- udziały lub akcje	-	-	-
c) w pozostałych jednostkach	-	-	-
- udzielone pożyczki	-	-	-
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	268 610	256 467	176 595

4.2. ZMIANA STANU DŁUGOTERMINOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	I kwartał 2009	I kwartał 2008
a) stan na początek okresu	256 467	35 940
- udziały lub akcje	29 310	28 314
- pożyczki	36 278	6 478
- inne papiery wartościowe	189 569	1 060
- inne długoterminowe aktywa (odsetki od udzielonych pożyczek)	1 310	88
b) zwiększenia (z tytułu)	14 788	143 476
- wycena innych długoterminowych aktywów	-	143 376
- nabycie akcji w jednostkach zależnych	-	100
- nabycie jednostek uczestnictwa w FIZ	-	-
- udzielone pożyczki jednostkom zależnym	8 758	-
- udzielone pożyczki w jednostkach pozostałych	-	-
- odsetki należne od pożyczek długoterminowych	519	-
- wycena bilansowa pożyczek długoterminowych	5 282	-
- aktualizacja wartości udziałów w walutach obcych	229	-
- reklasyfikacja do długoterminowych pożyczek od jednostek zależnych	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	2 645	2 821
- sprzedaż akcji w jednostkach zależnych	-	-
- wniesienie aportu (akcje INTERIA.PL S.A.)	-	-
- zbycie akcji w spółkach stowarzyszonych	-	-
- spłata pożyczek jednostek zależnych	-	-
- spłata pożyczek jednostek pozostałych	2 394	-
- wycena bilansowa udziałów	-	-
- wycena bilansowa pożyczek długoterminowych i innych aktywów	-	347
- objęcie pożyczek odpisem aktualizacyjnym	-	-
- objęcie odsetek od pożyczek odpisem aktualizacyjnym	251	-
- przekwalifikowanie do krótkoterminowych aktywów finansowych	-	2 474
d) stan na koniec okresu	268 610	176 595

4.3. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	31 marca 2009 r.	31 grudnia 2008 r.	31 marca 2008 r.
a) w jednostkach zależnych i współzależnych	5 200	3 400	5 825
- udzielone pożyczki	5 200	3 400	5 825
b) w pozostałych jednostkach	-	-	7 079
- inne papiery wartościowe, w tym:	-	-	7 079
- jednostki uczestnictwa w funduszu	-	-	7 039
- bony skarbowe	-	-	-
- udzielone pożyczki	-	-	-
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe, w tym:	-	-	40
- aktywo z tytułu wyceny kontraktów forward	-	-	40
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	19 512	39 021	37 914
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	19 167	38 747	37 225
- inne aktywa pieniężne	345	274	689
Krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	24 712	42 421	50 818